Milliyet

ÇOCUK

21 Mayıs 1984 ● Sayı: 21 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN

BİLİM DÜNYASI ENSİKLOPEDİSİ Eki ile

ATARİ SEVİYORUM

... apartman koridorları,
sokak araları, arabaların ortası,
çer-çöp dolu arsalar;
"... bağırmayın çocuklar!"
"... keserim o topu şimdi!"
"... gidin başka yerde oynayın!"
YETTİ ARTIK!..
BEN ATARİCİ OLDUM...

ATARİ beni geliştiren, bilgisayar çağına hazırlayan, heyecanlı, eğlenceli, süper bir televizyon oyunu!
ATARİ oynuyorum, görülmemiş maceralar, müthiş maçlar, uzay savaşları oynuyorum.

- Atari doğrudan televizyona bağlanır. Kullanımı çok kolaydır.
- Hem renkli, hem siyah-beyaz televizyonla kullanılır.
- Oyun kasetlerine her ay yenileri eklenecektir.
- Atari cihazı Türkiye'nin her yerinde tek fiyattır.

ATARİ'NİN, SEÇİMİNİZE SUNULAN İLK 10 OYUN KASETİ:
Dobişko/Rekor Arabaları/Futbol/Füze Savaşları/
Maceralar Beldesi/Süper Tilt/Basketbol/
Hava-Deniz Savaşları/Hava Komandoları/Meteorlar Geliyor

ATARI®
Şimdi sokaklar bomboş

ATARI® VİDEO COMPUTER SYSTEM
A Warner Communications Company

ME-TA Elektronik Endüstri ve Ticaret A.Ş.
ELEKTROMETA Teknik Malzeme Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Hayrettin İskele Cad. No: 11/4 Beşiktaş-İstanbul
Tel: 160 14 00-160 08 78 Telg:Elrotame/Teleks:26360 elro-tr

Milliyet
ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

Telefonlar:
526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi Satış Servisi, Cağaloğlu - İSTANBUL

Abone Koşulları:
Yıllık: 3640 .— TL.
Altı Aylık: 1820 .— TL.

Milliyet Yayın A.Ş. Ayazağa Ofset Tesisleri'nde hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı:
60 Lira

Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
80 Lira

21 Mayıs 1984
Yıl: 13 Sayı: 21 Cilt: 3

"MİLLİYET KARDEŞ" DERGİSİ ATATÜRK BÜSTÜ YAPTIRDI

*MİLLİYET Çocuk Dergisi'nin kardeş yayın organlarından, küçük yaş grubundaki kardeşleriniz için her ay yayımlanan, **"Milliyet Kardeş"** Dergisi, geçtiğimiz günlerde Kadıköy İbrahim Öktem (İstanbul) İlkokulu'na bir **Atatürk** büstü yaptırdı.*

*Kadıköy Kaymakamı, Sayın **Ergun Gökçay** tarafından açılışı yapılan büst için düzenlenen törende, okul müdür vekili Eda Buldurda bir konuşma yaptı. Öğrenciler tarafından folklor gösterilerinin yapıldığı, çeşitli şiirlerin okunduğu törene, **Milliyet Yayınları** adına, İdare Müdürü Ali Nazım Onaran katıldı.*

bizden size

BU sayımızla birlikte yeni bir cilde başlıyoruz sevgili okurlarımız. Her zaman olduğu gibi, sizlere çeşitli yenilikler hazırladık. dilerseniz sizlere bunlardan söz edelim:

*Uzun birsüredir bize gelen meptuplar, okurlarımızın dergilerinde bir de **Pul Köşesi** görmek istediklerini belirtiyordu. Bu istekleri yerine getirmek amacıyla, bu haftadan başlayarak bir sayfamızı pul ve pulculuk dünyasına ayırdık.*

Dünyada ve ülkemizde en çok çıkan pul, ilk gün zarfı, özel tarih damgalı zarfları örnekleriyle bulacağınız sayfamızı bütün pulcu kardeşlerimizin ilgiyle izleyeceklerini umuyoruz.

Ayrıca uzun bir süredir yayımına ara verdiğimiz öykü-şiir sayfamızı da bu haftadan itibaren yayımlayacağız.

***Milliyet Yayınları Çocuk Kitapları Dizisi**'nin yeni kitapları, televizyonunun ilgi ile izlenen kahramanlarından, **"Çıtır ile Pıtır"**, **"Tonton Dede"** ve **"Musti"**, geçtiğimiz haftalarda kitap olarak da yayımlanarak gazete bayilerinde satışa sunuldu.*

Esenlik dileklerimizle...

İÇİNDEKİLER

Bizden Size	3	Okunacak Kitaplar	20-21
Pul	4	Robin	22
Altı Kafadar	5-8	Okurdan Okura	24-25
Sinema TV	9	Bilmece	26
Bilim Dünyası	10-11	Jigantik	27-30
Öyku-Şiir	12-13	Bir Gökyüzü	31-32
Bilmece	14	Cimcime	33-36
Red-Kid	15-18	Dünyanın Dört B	38-38
Spor	19	Hoşmemış	39-42

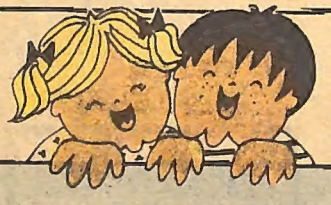

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı "Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun sesi Cağaloğlu/İstanbul" adresine bekliyoruz.

okurun sesi

Derginizi ilgiyle izliyor ve her hafta alıyorum ben Red-Kit, Siyah Kısrak ve Cimcime gibi çizgi romanları çok seviyorum sizden isteğim tarih ansiklopedisi eki yayınlamanızdır.

Eşref Özyurt (Erzurum)

Derginiz 1982 yılından beri alıyorum. Ret-Kit, Cimcime ve Maskarayı severek okuyorum. Çok beğendiğim öykü sayfasını başlatmanızı ve ilkokullar için test eki yayınlamanızı istiyorum.

Ebru Erkan (İstanbul)

Derginizi çok uzun bir süredir almaktayım. Ansiklopedi eklerini biriktirerek kitaplığımı zenginleştirmeye çalışıyorum. Cimcime, Öykü, Bilmece bulmaca vb. köşelerini ilgiyle izliyorum. Sizden ricam bir "Yabancı Dil Köşesi"ne yer vermenizdir.

Ülkü İnci (Ankara)

Pul köşesi

Hazırlayan: İzzet Kılıç

Başlarken...

Uzun bir süredir dergimize gelen mektuplar, okurlarımızın ***Milliyet Çocuk Dergisi****'nde bir* ***"Pul Köşesi"****ne de yer vermemizi istiyordu. Bu okurlarımızın isteklerini yerine getirmek amacıyla, bu haftadan başlayarak dergimizde bir de Pul Köşesi yayımlıyoruz. Sayfamızda, ülkemizde ve dünyada en çok çıkan pulları, ilkgün zarflarını, özel tarih damgalı zarfları, fotoğraflarıyla birlikte yayımlamayı düşünüyoruz. Ayrıca,* ***Aitutaki, Bophuthatswana, Cacos, Djibouti, Kiribati, Montserrat*** *gibi, küçük ülkelerin pullarına yer vereceğiz.*

Ayrıca, bir ***"Milliyet Çocuk Pul Kulübü"*** *de kurarak, yurdun dört bir köşesinden mektuplaşmak, pul değiştirmek isteyen kardeşlerimizin adreslerini ve mesajlarını sizlere ileteceğiz.*

Çeşitli Avrupa ülkeleri tarafından tedavüle çıkarılan, "25. Yıl Cept" anma serileri (üstte)...

Avrupa CEPT

HER yıl 16 Avrupa ülkesinin birlikte çıkardığı bir anma serisidir. Bu yıla CEPT'in kuruluşunun 25. yılı dolayısıyla üye ülkeler arasında ortak konulu bir pul basılması kararlaştırılmıştır. Bu amaçla yapılan yarışmada, Monako PTT idaresince sunulan ve Bay J. Larrivière CEPT" pullarında konu olarak seçilmiştir. Pul üzerindeki köprü, bağlılık, alışveriş ve ulaşım konularını işlemektedir.

EUROPA CEPT'e üye ülkeler ise şunlardır:

- Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Irlanda, İtalya, İspanya, İngiltere, İsveç, Batı Almanya, Lükmeburg, Hollanda, Norveç, Türkiye ve Yunanistan.

● *Yaklaşan Olimpiyat Oyunları ile ilgili tedavüle çıkarılan anma pullarından, Liechtenstein, Lüksemburg ve Amerika'dan örnekler. Yerimiz sınırlı olduğundan, dörtlü blok olarak basılan Amerikan pulunun yalnızca bir tanesini yayımlıyoruz (üstte).*

"1984 Los Angeles" Yaklaşırken

• Mini Sözlük

Çoğunlukla otomatik damga makinelerine ya da ücret alma makinelerinde postane damgasının sol tarafında yer alan önemli bir günü, olayı anlatan ve belli bir süre o makinede kullanılan mesajlara pulculuk dilinde "flam" denir.

Önümüzdeki aylarda Amerika'nın Los Angeles kentinde yapılacak olimpiyat oyunları yaklaşırken, çeşitli ülkeler konu ile ilgili **"anma pulları"** tedavüle çıkarmaya başlayıp, pullarla ilgili kataloglarla serilerini, dünyanın çeşitli ülkelerindeki posta merkezlerinde sergilemeye başladılar.

Avrupa CEPT 25. Yıl (Türkiye)

Türkiye Posta İdaresi de 30 Nisan 1984 tarihinde 36x26 mm. boyutunda 50.— ve 100.— TL. değerlerinde iki puldan oluşan **"1984 Europa Cept"** anma serisini tedavüle çıkarmıştır.

30.4.1984 günü Ankara PTT merkezinde ilk gün damgası uygulanmıştır.

altı kafadar 9

ALTI KAFADAR
Hachette / ONK / Milliyet Çocuk

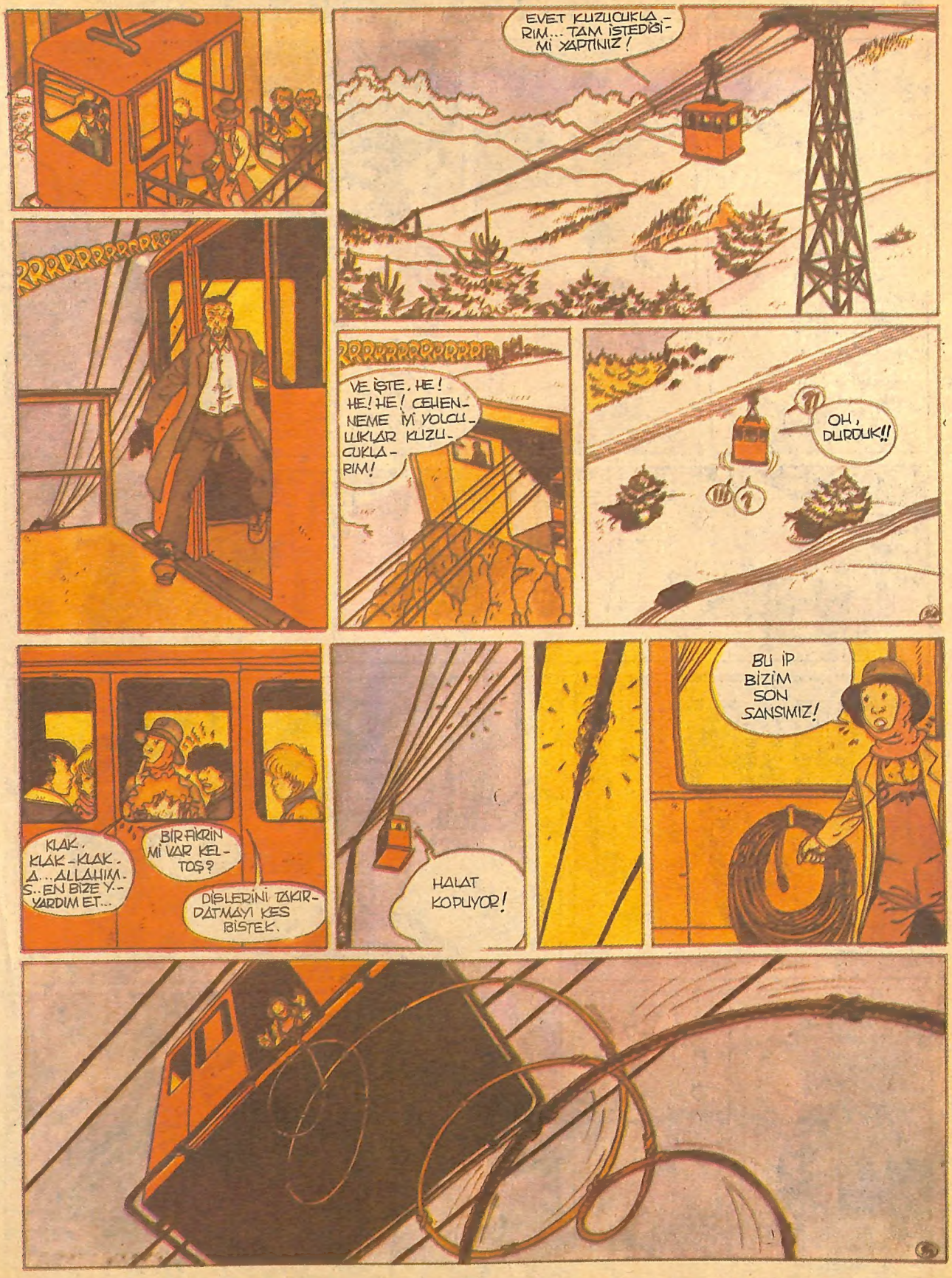
EVET KUZUCUKLARIM... TAM İSTEDİĞİMİ YAPTINIZ!
RRRRRRRRRRRR
VE İŞTE, HE! HE! HE! CEHENNEME İYİ YOLCULUKLAR KUZUCUKLARIM!
OH, DUROUK!!
KLAK. KLAK-KLAK. A...ALLAHIM. S..EN BİZE Y.-YARDIM ET...
BİR FİKRİN Mİ VAR KELTOŞ?
DİŞLERİNİ TAKIRDATMAYI KES BİSTEK.
HALAT KOPUYOR!
BU İP BİZİM SON SANSIMIZ!

YETERİNCE UZUN DEĞİL. EN AZ İÇ METRE KISA GELDİ.
BOŞVER DEMEKTEN BAŞKA ÇAREMİZ YOK!!
CLAC!!
DİK... DİKKAT ET GNAFRON!
HOOP!
PLOFF!!
HAYDİ ATLAYIN!
HAYDİ BİSTEK ATLA!
NEDEN.. KLAK... KLAK... BEN KLAK... BAŞIM DÖNÜYOR..
BAŞIN MI DÖNÜYOR? UNUTMA SEN JİMNASTİK DERSLERİNİ SEVERDİN?
TAM TERSİ JİMNASTİK'TE SONUNCUYUM!
HAYDİ!!
HAYDİ!!
HAYDİ LAGİY!
PAFF!!
LAGİY JİMNASTİK DERSLERİNDE ACABA NE DENLİ BAŞARILI HAA?

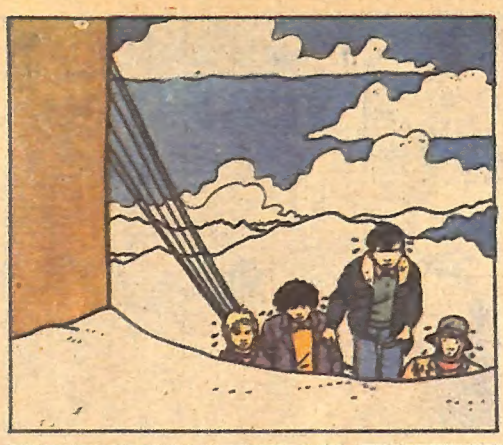

DÜN GECE BURAYA KAR YAĞMAMIŞ . BİRÇOK AYAK İZLERİ VAR, ACABA HANGİSİNİ İZLEMEK GEREK!
EVET, ACABA HANGİ YÖNE GİTMİŞ OLABİLİR?

EMİNİM HAYDUTLARIN SAKLANDIKLARI YER TUZAK DEĞİL... VE SİNEK AYAK BU TELEFERİĞİ İLK KEZ KULLANMIYOR.
TEK ÇARE VAR; İKİYE AYRILIP ŞANSIMIZI DENEYELİM...

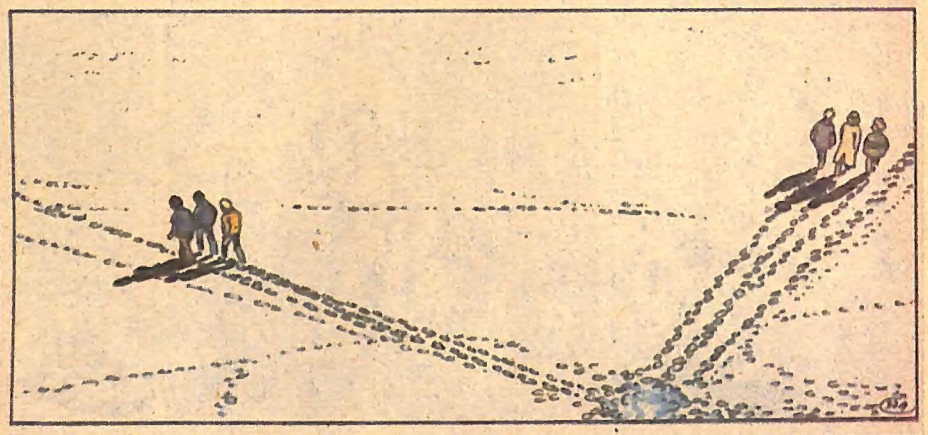

VE DAHA SONRA
TEK BİRİZ BİLE YOK...
BİR SAMAN YIĞININDA İĞNE ARAMAK GİBİ...
O KADAR LİMİTSİZ OLMAYIN.

OH!

KEŞKE FOTOĞRAF MAKİNEMİZ OLSAYDI.

ÇIRAÇ!

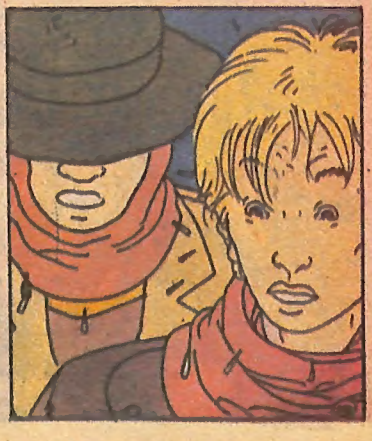

SİNEMA-TV

KISA HABERLER

★ Çoğumuz **Jerry Lewis**'i canlı, dinamik, daima gülen, genç bir komedyen sanırız. Oysa gerçek, bunların tam tersi: Jerry Lewis, son yıllarda içine kapanık biri oldu. Bugün 58 yaşında oluşuna, en büyüğü 31 yaşında olan 6 çocuk babası olmasına bakılırsa ona genç de denemez. Kalp rahatsızlığını uzun bir tedaviden sonra atlatan komedyenin filmlerde bile yorulması yasak. Yani Jerry Lewis filmlerdeki komedyenin tam tersi bir yaşam sürüyor.

★ "Flashdance" adlı filmin başrolünde oynayan **Jennifer Beals**, şaşkınlıkla karşılanan, oysa takdirle karşılanması gereken bir karar verdi. İlk filmdeki başarısından sonra birçok teklif alan sanatçı bunları **"Sinemaya bir süre ara vereceğim"** diyerek kabul etmedi. Bu kadar parlak tekliflere hayır demesi de, şaşkınlık yarattı. "Peki, neden takdirle karşılanması gerekir?" diye soracaksınız. Şunun için: Genç oyuncu bu kararı okulunu bitirmek için almış. **"Önce okul, sonra sinema ve müzik"** diyor.

★ Cannes Film Şenliği 11-13 Mayıs tarihleri arasında yapılacak. Birçok filmin katıldığı şenlikte 4 film de yarışma dışı olarak gösterilecek. Bunlardan biri **"Bir Zamanlar Amerika'da"** adlı film... Bu filmi, bizde en çok "İyi, Kötü ve Çirkin" adlı filmle tanınan Sergio Leone yapıyor. Aynı bölümde Woody Allen'ın Brodway'de "Danna Rose" adlı filmi de var. Allen, günümüzde Mel Brooks ile birlikte en önde gelen komedyenlerden biri sayılıyor.

KLASİKLER BEĞENİLİYOR

TELEVİZYONDA **"Ünlü Çocuk Klasikleri"**nin çizgi film olarak geleceğini aylar önce duyurmuştuk. Yeni yayın dönemiyle birlikte pazartesi geceleri bu program yayınlanmaya başladı. **"Robinson Crusoe"**, **"İsviçreli Robensonlar"**, **"Robin Hood"**, **"80 Günde Devrialem"** gibi birçok ünlü romanı ekrana getiren bu dizi, seyircilerin beğenisini kazandı. Her bölümde önce roman ve yazar hakkında kısa bir bilgi sunuluyor, sonra o romanın geniş bir özeti çizgi film olarak ekrana geliyor. Bu diziyi, yeni yayın dönemine kadar (Haziran sonuna kadar) izleyeceğiz. Daha sonra onun yerini alacak dizi henüz belli değil.

"TORAN" DİZİ OLDU

YÖNETMENLİĞİNİ **Nicholas Corea**'nın yaptığı **"The Archer and The Sorcerers"** (Okçu ile Büyücü) adlı film çevrilirken kimse bu filmin bir dizi olacağını ummuyordu. Toran adlı bir avcının, ormanda okla avlanırken kötü kalpli bir büyücüyle karşılaşması ve onun yapacağı kötülüklere engel olmasını anlatan film, umulmayan bir ilgiyle karşılandı. Bu da en çok filmde "Toran" rolünde oynayan **Lane Caudell** adlı oyuncuya (resimdeki) yaradı. Yapımcılar hemen filmin devamının çevrilmesine karar verdiler. İkinci ve üçüncü filmlerde Toran'ın başka serüvenleri anlatılacak. Başrolde de tabii, Caudell oynayacak.

"Dallas" Amerika'da En Çok İzlenen Dizi Oldu

ÜNLÜ televizyon dergilerinden "Sorrisi e Canzoni"nin yaptığı incelemeye göre Amerika'da **"Dallas"** dizisi, hâlâ bir numara... İtalya'da yayınlanan dergide çıkan yazıda Eylül-83 ile Mart-83 arasındaki 6 aylık dönemde "Dallas" en çok izlenen dizi oldu. 10 diziden oluşan listede **"Hanedan"** dördüncü, **"Babasının Oğlu"** beşinci, **"Magnum"** altıncı, **"Şahin Tepesi"** ise yedinci sırada yer alıyor.

Avrupa'da ise durum farklı... Örneğin Almanya'da dizinin yeni bölümlerinin alınmayacağı açıklandı. Fransa'da ise yapılan bir seyirci anketi olumsuz sonuç verdiği için dizi, yarıda kesilmişti.

Superman Tiyatro'da

BAŞKA filmlerde de oynamasına karşın sinemada "Superman" olarak tanınan Christopher Reeve, bir süre için sinemayı bıraktı. Bugünlerde Londra'da, Kraliyet Tiyatrosu'nda "The Aspern Papers" adlı oyunda başrolü oynuyor. Sinemaya geçmeden önce de tiyatroda oynayan Reeve, halinden çok memnun.. Ancak eleştirmenler, onun oyununu beğenmiyorlar. Buna karşılık, yine ünlü bir sinema oyuncusu olan ve piyeste Superman'le birlikte oynayan Vanessa Redgrave'i öve öve bitiremiyorlar. Christopher Reeve ile hakkındaki eleştirileri umursamıyor, "Oyun çok iyi.. Herkes böyle diyor. Bir takım oyunu olan tiyatroda elbette bazı oyuncular ön plana çıkacaklardır. Bizim oyunda Redgrave ön plana çıktı. Ben bunu mesele yapmıyorum. Benim için başarılı bir oyunda rol almak bile, yeterlidir" diyor.

BİLİM DÜNYASI

ETOBUR BİTKİLER

Bilim adamları 400'den fazla böcek yiyen bitki türü olduğunu söylüyorlar. Üstelik bu tür bitkiler sanıldığı gibi yalnızca tropik bölgelerde değil Avrupa'da bile pek çok böcek yiyen bitki türü bilinmekte.

XIX. yüzyılın sonlarına doğru *Dr. Carle Lichhe*, adlı bir gezgin Madagaskar'ın güneyinde gördüğü insan yiyen ağacı kitabında uzun uzun anlatmıştı. O yıllarda buna benzeyen adam yiyen ağaç hikâyeleri birçok gezgin tarafından anlatılmaktaydı. *Dr. Carle*'a göre, bu ağaç 3 metre çapında kocaman bir ananas görüntüsündeydi. Ayrıca son derece büyük iğneli yaprakları vardı ve ağacın özsuyu da zehirliydi. Kendisi bir genç kızın dini bir törenle bu ağaca kurban edilmesine tanık olmuştu. Kız ağaca tırmanmaya zorlanmış ve ağacın çiçeği birdenbire kapanarak kızı yutmuştu. Buna benzer yüzlerce olay özellikle Filipinler dolaylarında günümüze dek anlatıldı durdu.

Oysa günümüzde bu tür bir bitkinin olmadığı kesinlikle bilinmekte. Buna karşın böcek yiyerek beslenen bitkilerin sanıldığından çok daha fazla olduğu da bilinen gerçeklerden. Botanikle uğraşan bilim adamları bugün 400'den fazla böcek yiyen bitki türü olduğunu söylüyorlar. Üstelik bu tür bitkiler sanıldığı gibi yalnızca tropik yörelerde yaşamıyorlar. Avrupa'da bile birçok et yiyen bitki türü bilinmekte. Hatta son zamanlarda saksılarda bile bu tür bitkiler yetiştiriliyor. Sıcak yaz günlerinde sineklerden yakınan kişiler için bir saksıda sinek yiyen bitki yetiştirmek hem eğlenceli hem de yararlı olsa gerek

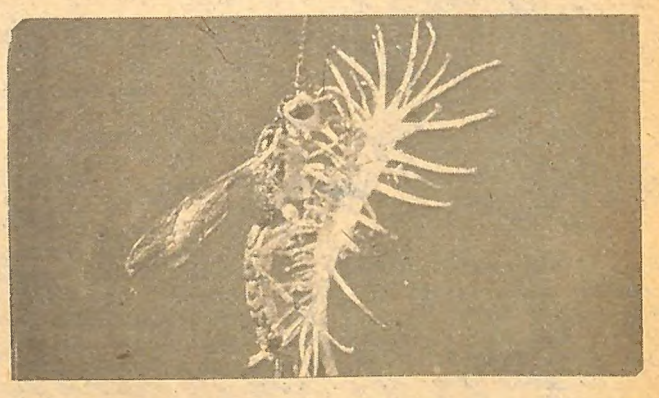

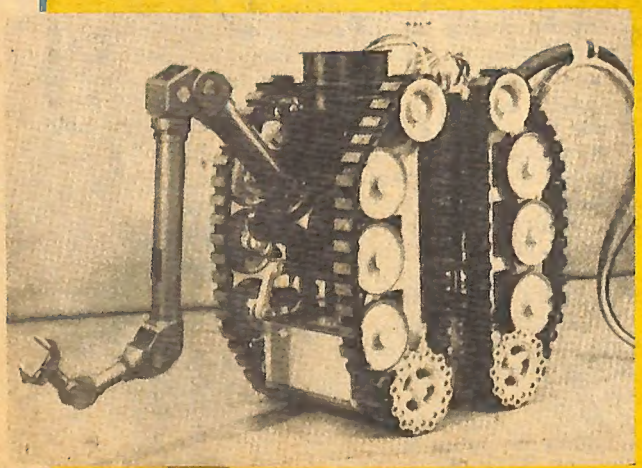

MEKANİK SÜRÜNGEN

BATI Almanya'da Karlsruhe kentindeki Atom Araştırma Merkezi tarafından geliştiriler dört-yönlü, uzaktan kumandalı araç tehlikeli ve rizikolu durumlarda kullanılmak üzere tasarımlanmıştır.

Örneğin, radyoaktif malzemeyle, tehlikeli kimyasal maddelerin taşınmasında; bomba imhasında ve öbür tehlikeli işlerde bu araçtan yararlanılmaktadır.

Araç, iki elektrik motoruyla çalışmaktadır. Aracın ilerlemesini sağlayan 4 ayrı lastik-palet aynı zamanda geniş bir hareket açısına olanak vermektedir. Araç, ileriye ve yanlara açılabilen paletleriyle 1-2 metrelik çukurları aşabilmekte ve paketlerini ayak gibi kullanarak sınırlanmış, dar bir alanda kendi ekseni çevresinde dönebilmektedir.

...1— Hava filtresi ve pompalar. 2—Oksijen ayırıcı. 3—Basınç ayarlayıcı. 4— Nefes alma aygıtı

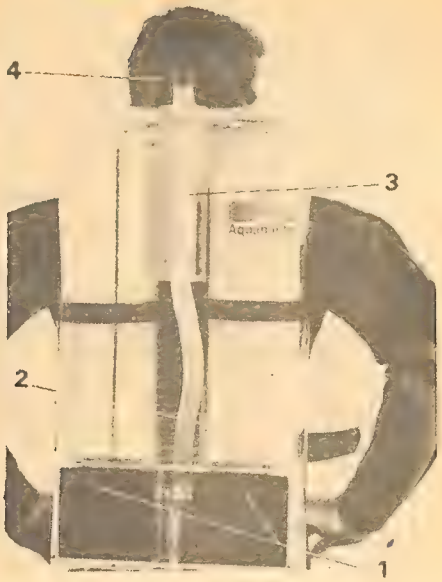

Atlantis'ten Gelen Adam

CUMARTESİ günleri televizyonda ilgiyle izlediğimiz Atlantis'ten Gelen Adam Mark'ın en büyük özelliği kuşkusuz sualtında soluk alabilmesi. Böylece saatlerce, hatta günlerce sualtında kalabiliyor. Oysa bir insanın oksijen tüpü takmadan birkaç dakikadan fazla sualtında kalabilmesi olanaksız. Oksijen tüpü takılsa bile bir insanın sualtında kalabilme süresi birkaç saati aşamaz. Ama balıklar ya da yengeç ıstakoz gibi sualtı hayvanlarının solunum düzenleri insanlarınkinden tümüyle farklıdır ve su içindeki erimiş oksijeni soluyabilecek biçimde gelişmiştir.

İnsanların da balıklar gibi su içinde erimiş olarak bulunan oksijeni solumasını sağlayacak bir aygıt geliştirmek, uzun süreden beri bilim adamlarının kafasını kurcalıyordu. Ama karşılarında aşılması son derece güç iki büyük engel vardı. Birincisi normal olarak soluduğumuz havada % 21 oksijen, % 79 azot varken artı 10 derecedeki deniz suyunda şadece % 0.65 oksijen bulunmasıydı. İnsanın kendine gerekli olan % 21 oranındaki oksijeni sağlaması için 200 kez hızlı soluk alması gerekiyordu. İkinci güçlük havada bulunan azotun insan metabolizmasına gerekli olmamasına karşın, insanın ciğerindeki hava torbacıklarının şişmesini sağlaması ve erimiş biçimde tüm vücutta bulunarak insanın hava basıncı altında ezilmesini önlemesiydi. Biyolojik olarak insan yalnızca % 21'lik oksijenle yaşayabilirdi ama fizik olarak buna olanak yoktu: Atmosferin basıncı altında ezilirdi.

Sonunda bilim adamları, tüm bu sorunları çözebilecek bir aygıt geliştirmeyi başardılar. Ama bu kez de sorun aygıtın çok büyük olması ve sualtına dalan adamın birçok hareketine engel olmasıydı. Normal oksijen tüpleriyle dalmak çok daha pratik oluyordu. 1976 yılında sudan zarar görmeyen bir cins poliüretanın geliştirilmesiyle, kandaki oksijenin yenilenmesi sırasında sünger görevi yapacak ciğerimsi organın bir benzeri meydana getirildi.

Duke Üniversitesi Tıbbı Bilimler Araştırma Merkezi, Profesörlerinden **A.J.Klystra**, ilk "balık-fare"yi geliştirdiğini dünyaya duyurdu. Gerçekten de yayınlanan filmlerde ve fotoğraflarda fare ve köpeklerin sualtında büyük bir rahatlıkla soluk aldıkları görülüyordu. Bu hayret verici olayın tepkisi o kadar büyük oldu ki, bu ilginç deneylere katılmak isteyen gönüllüler bile ortaya çıktı. Dünyada yaşamın önce sularda başlaması, memeli hayvanların karada yaşamadan önce sularda yaşıyor olması göz önüne alınırsa, insanın sualtında yaşamaya başlaması bir tür aslına dönüş olarak nitelendirilebilir.

Ama ne yazık ki, Profesör Klystra'nın fareleri en çok 18 saat su altında soluk alabilmiş, kanında birtakım zararlı gazların artması sonucu ölmüştü. Yani bu aşamada bu deneylerin bir insana uygulanabilmesi söz konusu değildi. Ama bu konudaki araştırmalar halen büyük bir titizlikle sürdürülmektedir. Bilim adamları bu tür zararlı gaz birikimlerinin önüne geçilebileceğini bildirmektedirler.

Çok yakın bir gelecekte olmasa bile bir gün **Atlantis'ten Gelen Adam Mark'ın** özelliklerini taşıyan insan film hilesi kullanmadan su altında dilediğince gezebilecektir belki de. Belki de bir zamanlar var olduğu kabul edilen ve sonra suların altına gömülen **Atlantis** kentinin kalıntılarını bile bulmak mümkün olabilecektir. Ama şimdilik yapay solungaçla gerçekleştirilen deneyler ancak havuzlarda ve derin olmayan sularda yapılmaktadır.

Duke Üniversitesi Tıbbi Bilimler Araştırma Merkezi profesörlerinden A.J. Klystra'nın geliştirdiği "balık-fare" gerçekten de sualtında rahatlıkla soluk alabiliyor.

Bir Öykü

YAŞLI KUŞUN ÖLÜMÜ

Talip Apaydın

Resimler: Nural Birden

TELEFON teline konan yaşlı kuş dengesini bulmak için öne arkaya sallandı, sonra durdu. Ne zamandır uçuyordu, çok yorgundu. Arkadaşları gitmişti. Onlara yetişmeliydi. Ağzını açıp bir iki soluklandı. Ayağının altındaki telde bir vınıltı duyuyordu. Neydi bu? Gıdıklar gibi kesik kesik kımıldıyordu tel. Bir de sesler geliyordu kulağına. Bir çocuk annesiyle konuşuyordu: "Seni çok özledim yavrum" diyordu annesi. "Ben de seni özledim anne" diyordu çocuk. İkisinin de sesi titriyordu. Kuş başını eğip kulak verdi. Ne güzel konuşuyorlar dedi kendikendine. Bizim çocuklar hiç böyle telefon etmezler. Büyüyüp de uçma zamanları geldi mi, uçar giderler. Bir daha aramazlar. Bu insanların bazı huylarını sevmem ama bu tarafları iyi. Birbirlerine bağlılar. Mektup yazarlar, telefon ederler. Sevenler sevdiklerine iyi davranırlar. İnsanların en beğendiğim yanı bu.

Bir de savaşmasalar, birbirlerine öldürücü silahlarla saldırmasalar... Neydi o savaş alanından geçerken gördüklerim? Nasıl acımasızca öldürüyorlardı birbirlerini... Bunca güzel işler yapan insanlar neden bu kadar kötü olabiliyorlar? Bunun yanlış olduğunu söyleyen birisi çıkmıyor mu içlerinden? Doğrusu anlamıyorum insanları. Bazen çok seviyorum, çok beğeniyorum, bazen de şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüyorum. Akıl alır gibi değil yaptıkları. Sevgileri de kinleri de ölçüsüz. Oysa daha doğal olabilseler, hoşgörüyle bakabilseler çevreye, kimseye düşman olmasalar. İkide bir silah çekip dan dan dan atmasalar. Ben de az çekmedim ellerinden. Birçok arkadaşlarım vurulup düştü. Oysa biz hiçbir kötülük yapmadık onlara. Rastlantıyla kurtuldum çok kez. Korkumdan yüreğim duracaktı az daha. Araçları var, çok uzaklardan görüyorlar, çok uzaklardan atıp vuruyorlar. Olmaz ki, yiğitlik değil ki. İnsanlara söylenecek çok şeyler var...

"Anneciğim, bizi birisi mi dinliyor? Sesler geliyor kulağıma."

"Bilmem yavrum, kim dinleyebilir? Sağlığın iyi değil mi? Aman kendine iyi bak. Geceleri üstünü ört, üşüme. Mektup yaz. Hadi benim canım, gözlerini öperim. Sesini duyduğuma çok sevindim. Hoşça kal."

"Güle güle anneciğim. Ben de seni öperim. Sesini duyunca güçlendim. Şimdi daha iyi çalışacağım. Selam söyle herkese."

Çıt kapandı telefon. Kuş ağzını açıp gülümsedi. Bak ne iyi. Böyle olun işte. Güzel sözler yakışır sizin ağzınıza. Aferim...

"Aloo, aloo!" diye yeni bir ses yükseldi. Yukardan kalın, buyruk veren bir ses. Kuşun ayakları sızlandı. Eğilip kulak verdi yeniden! "Acele mal yetiştirin, çok acele! Elinizde ne kadar varsa, hemen bu gün, anlaşıldı mı?"

KUŞUN içi karıştı. Elinde olmadan kanatlarını açıp havalandı. "Buyur işte, bu da insan. Ne oluyorsun yahu, ne bu hırs? Gözü dönmüş adamın. Mal dediği nedir kimbilir? Belki de silah istiyor. Bu sesin sahibi acımasız, gözü kapalı öldürebilir herkesi. Bu sesi duydun mu kaçacaksın. Vay telefon telleri, neler iletirsiniz siz durmadan. En güzel sesler, en kötü haberler... İşin olmayacak da dinleyeceksin. Yok, yok bana göre değil. Ben çekemem bunu."

"Güle güle anneciğim ben de seni öperim. Sesini duyunca güçlendim, şimdi daha iyi çalışacağım. Selam söyle herkese."

Tarlalara doğru uçtu. Yol boyunca uzanan telefon telleri geride kaldı. Vınlayıp duruyorlardı kendi hallerine. Başka bir dünya insanların dünyası. Oysa geniş kırlar var burada, sessiz dağlar, dereler. Koyaklarda akan küçük sular.

Bir çoban çeşmesinin taşına kondu. Sağa sola baktı. Doğanın temiz havasını çekti içine. Dinledi biraz. Sonra çeşmenin yalağına inip su içti. Başını kaldırınca bulutları gördü. Yağmur bulutları yuvarlana yuvarlana gidiyorlardı. Güz sonuydu, kış kokusu vardı havada. Yavruları, arkadaşları nereye varmışlardı kimbilir? Ah yaşlılık, beni bırakıp gitti hayırsızlar. Nasıl yetişmeli arkalarından? Biz kuşlar insanlar gibi değiliz. Uçağımız taşıtımız yok. Herkes kendi gücüyle uçar, kendi gücüyle yaşar. Kimse kimseye yardım edemez. Hadi bakalım gayret...

Uçtu. Güneye doğru yöneldi. Tarlalarda pancar söken, çift süren insanlar görüyordu. Çalışıyorlardı sessizce. Başlarını kaldırıp bakmıyorlardı. Şu insanların işine akıl ermez. Bazen ne kadar iyiler? Bazen de ellerine silahı alınca korkunç olurlar. Kırar geçirirler ortalığı. Öylelerinden uzak olacaksın. Ah şu güzel dünya, dağlarıyle ovalarıyle, sulariyle... Ama ben neden uçamıyorum, kanatlarımın gücü neden azaldı? Beni bırakıp nereye gitti arkadaşlarım? Şu koca dağları aşıp arkalarından yetişemeyeceğim. Biraz daha dinleneyim hele.

Dağın eteğinde bir ağaca kondu. Dengesini bulmak için ileri geri sallandı. Başını eğdi, ağzını açtı. Bir acı vardı içinde. Gözleri buğulanıyordu. Yapayalnız kalmıştı işte. Kimseden yardım isteyemezdi. Gideceği yerler çok uzaktı. Varamayacaktı evet, anlıyordu.

Geçmiş günlerini düşündü. Gençliğini. Bu mesafeler neydi o zaman? Bir uçuşta geçerdi buraları. Kaç kez gelip gitmişti. İçinde sonsuz umutlar, sevinçler vardı. Ama şimdi tükenmişti, uçamıyordu. Ah gençlik... diye söylendi.

Dünya kararıyordu gittikçe. Yalnızlığı yaşıyordu. Yavrularım, arkadaşlarım neredesiniz? Beni bırakıp nerelere gittiniz?

Başını kaldırıp çevreyi süzdü. Yağmur yağıyordu hafiften. Tüyleri ıslanıyordu. Daha koca dağlar vardı aşılacak. Gözü kesmiyordu. Bir titreme geldi içine. Karanlık dağlara doğru baktı, acı bir ses çıktı boğazından. Kendi sesi değildi. Bir iniltiye benziyordu. Ah ne çok söyleyeceklerim var şimdi, insanlara kuşlara, tüm canlılara.... Şu güzel dünyayı daha güzel yaşamak varken nasıl bozuyorlar, nasıl yaşanmaz hale getiriyorlar, anlaşılır şey değil.

Yağmur gittikçe soğuyordu. Kara çeviriyordu yavaştan. Kıştı bu evet. Geç kalmıştı. Arkadaşları belki dağı aşmışlar, Çukurovaya inmişlerdi. Kurumuş pamuk tarlalarına konmuşlardı. Karınlarını doyuruyorlardı. Sonra tekrar uçacaklardı.

Uzak bir özlem yüreğini kavuruyordu. Ah oralarda olabilmeyi ne kadar isterdi şimdi. Tekrar havalanmak için kanatlarını açtı, hayır uçamayacaktı. Tükendiğini duyuyordu. Yağmurdan korunmak için tüneyecek bir yer de yoktu buralarda. Başını kanatlarının altına sokup durdu öyle. Gittikçe yavaşlayan kalp atışlarını duyuyordu.

Düşmemek için direniyordu. Ama ne kadar dayanabilecekti? Gece ilerliyordu.

ŞİİR KÖŞESİ

KIZILDERİLİLER

Onlar vahşi değillerdi
Küçücük çadırlarda yaşar
Halı dokuyup resim yapar
Boncuktan kolyeler takar
Dans ederlerdi

Siz inanmayın
Filmlerde söylenenlere
Tom Braks'lara, Teksas'lara
Tom Miks'lere
Uluslarını savundular onlar
Vahşi değillerdi

Yalvaç Ural

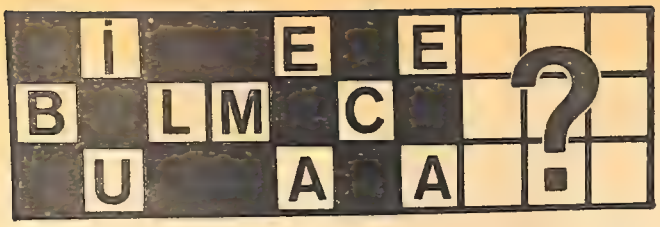

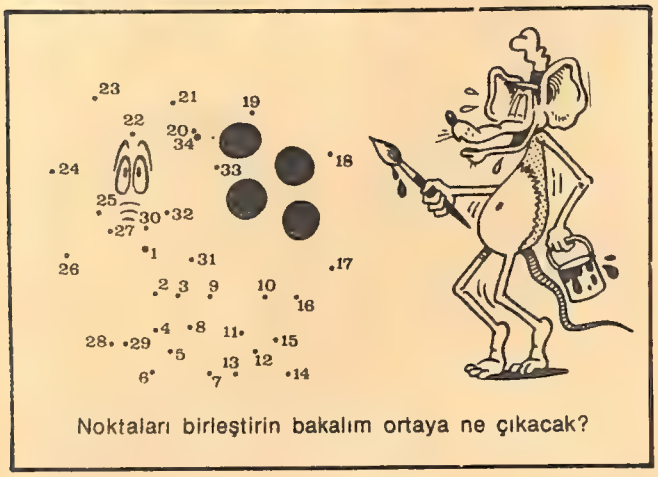

Noktaları birleştirin bakalım ortaya ne çıkacak?

MATEMATİK

Sağ alttaki adam üstteki pencereye ulaşmak istiyor. Pencerenin yüksekliği 18 metre. Adam 1 dakikada 3 metre çıkıp, 2 metre aşağıya kayıyor. Pencereye kaç dakikada ulaşabileceğini bulabilir misiniz?

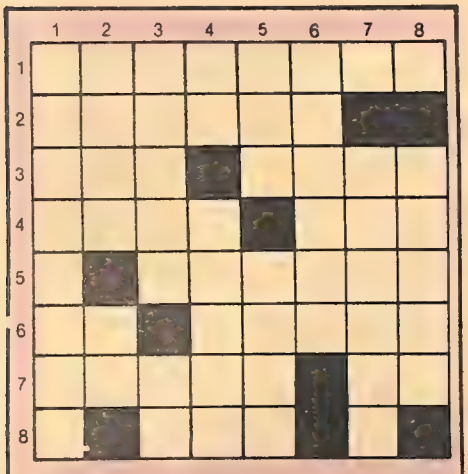

SOLDAN SAĞA: 1— Önünden geçilerek kendisine saygı gösterilmek istenilen ölünün tabutu konulmak için yapılmış, kumaşla örtülü yüksek taban. 2— Bir taşıt. 3— Bir renk - Kaymakamlık,ilçe. 4— İnanılır, güvenilir - (tersi) Bir tür toprak. 5— Boyacılıkta kullanılan, pembemsi beyaz renkte, demirden sert bir element. 6— Bir ünlem - Yurdumuzun her yerinde yetişen ve pişirilip yemek olarak yenen bir bitki. 7— Abdülhak Hamid'in bir yapıtı - Aşamasız asker. 8— Bir erkek adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1— Güldürü sanatçısı. 2— Basit bir cismin kimyasal açıdan bölünmez olarak kabul edilen en küçük parçası - Pişirilmiş yiyecek. 3— Palamut balığının irisi - Barışın simgesi. 4— Eski dilde su - Uluslararası ünlü bir ödülün adı. 5— (tersi) Ekmek, peynir gibi bazı maddelerin üzerinde, yaşlık ve ısının etkisiyle oluşan genellikle yeşil renkli mantar - İtalya'da bir kent. 6— Parazit. 7— Hor görülüş, aşağılık. 8— Dükkânında iğne, iplik, baharat, zarf, kâğıt, tütün gibi ufak tefek şeyler satan kimse.

ORTAK ŞEKİLLER

Aşağıda gördüğünüz resimler arasında ikişer mantıklı ortak bir benzerlik bularak A'dan J'ye ulaşabilir misiniz?(Örnek: A ile F'de atlılar ortak benzerliktir.)

RED KİT:
Editeur Dargaud / Milliyet Çocuk

BİR ŞEY Mİ DEDİN YABANCI?..
YALNIZ VE SİLÂHSIZ BİR ADAMA SALDIRARAK RAHAT BİR YEMEK YEMEMİ ENGELLEMEYİN DEDİM...
İSTELİK BÖYLESİ SERT BİR BONFİLE YENEN YERDE SIĞIRDAN SÖZ ETMEK GARİP.
NE? BENİM BONFİLEM SERT Mİ? SIĞIRLARIMA HAKARET Mİ EDİYORSUN? HAYVANLARA EN AZ İNSANLAR KADAR SAYGI DUYARIM BEN...
HEPİNİZ ÇIKIN!
ŞİMDİ ÇEK SİLÂHINI KOVBOY!
BONFİLEMİ BİTİRMEDEN OLMAZ. BÖYLESİ SERT BİR RAKİBE YENİLMEYİ KABUL EDEMEM
PAN! PAN! PAN!
??!
BONFİLENİZ SİZDEN DAHA SERT, BAY CASEY.

RED KIT!
PAÇAYI KURTARMIŞ!
ELBETTE!

ÇİFTLİĞİNİZE DÖNSENİZ İYİ OLUR. BEN SİZİ İZLERİM.

BU SALATA YETİŞTİRİCİSİ VE KORUYUCU MELEĞİNE İYİ BİR DERS GEREK. NE KADAR HAYVAN VARSA TOPLAYIN!

O SIRADA...
GELDİK BAY RED KİT.
TAMAM BEN DÖNÜYORUM BAY FELPS.

OLMAZ. HAYATIMI KURTARDINIZ. YEMEK YEMEDEN BİR YERE BIRAKMAM.
SİZİ KIRMAYACAĞIM...
O MEŞHUR SALATALAR NEREDE?

DAHA SONRA...
YEMEK ÇOK GÜZELDİ BAYAN FELPS. KOVBOYLAR HER ZAMAN BÖYLE GÜZEL BİR YEMEK YİYEMEZ...
YALNIZCA SEBZE ÇORBASI, BEZELYELİ TAVUK, KIVIRCIK SALATA VE DOMATES VARDI...
MEYVELİ KEK NEFİS OLMUŞ ANNABELLA!

EVİM GÜZEL EVİM
BU GÜRÜLTÜ! YER SALLANIYOR!

BURADAN AYRILMAYIN. BEN BAKARIM!

YİNE O PİS HAYVANLAR GELİYOR!

TINNING

CLANK

TINNING

YALNIZCA KÖSTEBEK, KARINCA VE ÇEKİRGELERLE SAVAŞAN ÇİFTÇİLERİ DÜŞÜNDÜKÇE!

HAYDİ İŞ BAŞINA DÜL-DÜL!

SALATA ARAMAYA GEREK YOK! HERŞEY KARMAKARIŞIK OLDU!

DURUN BAKALIM! BAY FELPS'İN ÇİFTLİĞİNDEN GEÇMEDEN ÇEVRESİNDEN DÖNECEKSİNİZ.

HEY ÇOCUKLAR! ÇİFTÇİ SALATALARINI KORUMAK İÇİN ESKİSİNDEN DAHA ÇİRKİN BİR KORKULUK BULMUŞ!

ONA BİRAZ DELİK AÇALIM!

PAN! PAN! PAN!

BEN ATEŞ EDERKEN KIPIRDAMA DİYE KAÇ KERE SÖYLEDİM, DÜLDÜL.

NE YAPAYIM. BEN KIVRAK YARATILMIŞIM.

O SIRADA... HER ŞEYİ YERLEŞTİRME HUYUNDAN VAZGEÇ! BUL ŞU KURŞUNLARI DA RED KİT'E YARDİM EDEYİM.

SPORDA

Unutulmayan Kahramanlar

ZAMORA

FUTBOL tarihinin en büyük kalecisi **Zamora**, 1 Ocak 1901'de İspanya'nın Barcelona kentinde doğdu. Zamora'nın babası tanınmış bir doktordu ve oğlunun da doktor olmasını istiyordu. Küçük Zamora ise sporun herhangi bir dalında şansını denemeyi düşlüyordu. Dr. Zamora, oğlunun tıp eğitimi için gerekli hazırlıkları yapmış, küçük Zamora da 10 yaşında atletizm ve boks dallarında çalışmalara girişmişti. Bir ara basketbol oynayan Zamora, futbola bir türlü ısınamamıştı. 1917 yılında Barcelona'da izlediği bir şampiyonluk maçından sonra bütün spor dallarını bir yana iterek futbol sahasına adım attı ve bir daha da oradan ayrılmadı.

Daha sonra düşlerinde yatanı gerçekleştirdi ve Barcelona yöneticilerinin dikkatini çekmeyi başararak canı kadar sevdiği Kırmızı-Lacivert formayı giydi. 1927 yılında "İspanyol Sihirbazı" unvanını kazanarak Barcelona'nın şampiyonluk şerefini paylaştı, fakat 1930 yılında ülkeyi yerinden oynatan olaylar sonunda büyük gürültülerle Real Madrid'e transfer oldu. Daha sonraki beş yıl içinde Zamora artık dünyanın dört köşesinde bir futbol ilahı olarak tanınmıştı.

Bundan yarım yüzyıl önce modern kalecilik kavramı çerçevesinde **"Kale dışında oynayan modern kaleci"** tipini yarattı. Ellerini inanılmaz bir güçle kullanan Zamora'nın eliyle attığı toplar orta çizgiyi aşardı. Ona gol atmanın ne zor olduğunu, devrinin bütün futbol yıldızları çok iyi bilirlerdi. Fakat 1931 yılında İngiltere-İspanya maçında 7 gol yiyerek hayatının en karanlık gününü yaşadı. Fakat ertesi hafta Madrid'de yine harikalar yaratmış ve devrin İspanya gazeteleri Hingburg maçını büyük bir yanlışlık olarak nitelendirmişlerdi. Adı futbol tarihine altın harflerle yazılan Zamora en büyük kalecidir.

TURGAY ŞEREN

TURGAY Şeren, Türk futbol tarihine rekorların adamı olarak geçmiştir. Galatasaray'da 15, Türk Milli Takımı'nda 13 yıl sürekli kaptanlık yaparak, kırılması çok zor bir rekorun sahibi olmuştur. Dünya futbol tarihine adını yazdıran futbolcumuz, bir kalecinin sahip olması gereken her şeye sahipti. İlk maçını Galatasaray kalecisi olarak 15 yaşında oynayan Turgay Şeren, Ay-Yıldızlı formayı tam 51 kere teriyle ıslatmıştır.

Turgay Şeren, 1932 yılında Ankara'da dünyaya geldi. İlkokulu Çorlu'da okudu. Galatasaray Lisesine girdiğinde on iki yaşındaydı. Spor hayatını lise takımında voleybolcu olarak başladı. Kısa zamanda futbolcu olarak yetenekleri anlaşıldı. Galatasaray genç takımına santrfor olarak girdi. A takımında kaleyi teslim aldığında, 18 yıl sürecek file bekçiliğine ilk adımı atıyordu. Türk Sporu onu bağrına bastı. Turgay Şeren'in ilk milli maçında, milli takımımız İran'ı 6-1 yenmişti. Şeren, artık başarılarına başarılar katıyordu. Türk futbol tarihinin unutulmaz maçına imzasını atanlardandı. 1951 yılının haziran ayında, Türk Milli takımı Berlin Olimpiyat Stadında Almanya'yı 2-1 yenerken, Turgay panter gibiydi. O günden sonra "Berlin Panteri" olarak anılacaktı.

1967 yılında görkemli bir jübileyle futbola veda ederken, ardında kırılması güç rekorlar ve yurt dışına yayılmış bir ün bırakıyordu.

Hazırlayan: Hikmet Altınkaynak

Alo Alo 1934, Ülkü Öğretmen, Yoklar Dağındaki Nar

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

GÜNÜMÜZ şair ve yazarlarından **Mümtaz Zeki Taşkın**, 1915 yılında **Bayramiç**'te doğdu. Çanakkale Cumhuriyet İlkokulu'nda, ortaokul ve liseyi İstanbul Şehzadebaşı'nda özel bir lise olan İstiklâl Lisesi'nde okudu. İstanbul'da Edebiyat, Ankara'da Tiyatro Fakültelerinde bir süre öğrenim gördü. Yüksek öğrenimini yarım bırakarak memurluk hayatına atıldı. Buradan askere alındı. Yedeksubaylığını Ayvacık, Ezine ve Gelibolu'da yaptı. İkinci kez silah altına alınışını ise Kartal'da geçirdi. Ankara'da Küçük Tiyatro Müdürlüğü'nde 20 yıl bulundu. Emekli olunca (1965) İstanbul'a yerleşerek İstanbul Şehir Tiyatroları Basın Müşavirliği'ni yaptı. **Milliyet** ve **Karacan Yayınları**'nda düzeltmenlik görevini yürüttü. Halen Milliyet Çocuk Dergisi'nde çalışmaktadır.

Mümtaz Zeki Taşkın, öğrenciliği sırasında şiir yazmaya başladı. Şair arkadaşı **Mustafa Niyazi** ile birlikte **Alo Alo 1934** (1934) adlı şiir kitabını çıkardı. Bu arada **Ses, Yeni Ses, Servetifünun (Uyanış), Kaynak, Şadırvan, Türk Dili** ve daha birçok dergide şiirleri ve sanat yazıları yayınladı. 1937 yılında çocuk edebiyatına ilgi duydu. Çocuk oyunları ve çocuklar için şiirler, hikâyeler yazdı. Oyunlarından dördü İstanbul Şehir Tiyatrosu'nda, sekiz oyunu da Devlet Tiyatrosu'nda oynandı.

Çocuk edebiyatının çeşitli dallarında eserler veren **Taşkın** radyofonik çocuk oyunları, çocuk şiir ve romanları yazarak, bu alanda ülkemizin en belirgin imzaları arasında yer aldı. Halen çalışmalarını sürdürüyor.

EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN, ilk şiir kitabıyla yeni şiirimizde önemli bir imza olarak ortaya çıkmıştır. Eski şiirimizin günün gerçeklerine uymadığını savunmuş, yeni şiirimizin kurulmasında katkılar sağlamıştır. O yıllarda ülkemizde de etkili bir şiir akımı olan Dadaizmin yurdumuzdaki ilk ve son temsilcisi olmuştur. 1937 yılında başladığı çocuklara yönelik oyun, şiir, hikâye ve roman yazarlığında yurdumuzdaki en belirgin imzalar arasında bulunmaktadır.

ESERLERİ

Şiir kitapları: **Alo Alo 1934** (Mustafa Niyazi ile, 1934), **Köy Melodileri** (Mustafa Niyazi ile, 1936), **Varyete** (1949).

Çocuk oyunları: Mavi Boncuk, Uçman Yalçın, Efe Ali, Nar Tanesi, Altın Bilezik, Karaböcek, Yıldız Ece, Karaboncuk, Adını Çocuklar Koysun, Altın Kuş, Oyuncakçı Dede, Yoklar Dağındaki Nar, İyi ki Doğdun Atam, Üç Ayaklı Sıpa.

Çocuk kitapları: **Çocuklara Resimli Şiirler** (1959), **Akkurtlu Boğa Tarhan, Denizler Kurdu Topuz Reis, Kahkaha Sultan, Bunu Ancak Türk Yapar, Türk'ün Altın Masalı, Minik Hikâyeler, Ülkü Öğretmen, Balık Çocuk, Beş Çocuk Kayıp, Uykucu Mahmut, Çitlembik Kız** (1975), **Ördek Ömer, Kahramanlık Hikâyeleri** (1978), **Bülbül, İstanbul Yemişi, Uzaylı Çocuk.**

KİTAPLARININ KONULARI

Alo Alo 1934, yeni şiir anlayışını ortaya koyan kitabıdır. Burada Dadaizmin şiirde dil ve estetik kuralları görülür. Konu ve anlamın ikinci plana itildiği bu tür şiirde, başı boş bir anlatım göze çarpar. Şiirin yapısı bilinçsiz bir düzenle kurulmak istenir. Taşkın'ın bu kitabı şiirimizin öncü girişimlerinden biri olarak kabul edilmiştir.

Ülkü Öğretmen, bir çocuk romanıdır. Milli Eğitim Bakanlığı'nca öğrencilere salık verilen bu roman, Ülkü öğretmenin yaşamını anlatır. Bu yaşam, her şeyini öğretmenliğe adayan, özverili bir yaşamdır. Burada "ideal bir öğretmen olma" nitelikleri de ortaya konulur. Romanın gerçekçi örgüsü, kitabı kısa zamanda altıncı basıma ulaştırmıştır.

Yoklar Dağındaki Nar, yazarın son oyunlarından biridir. Ankara Devlet Tiyatrosu'ndaki sahnelenişinden 20 yıl sonra, geçtiğimiz yıllarda İstanbul Devlet Tiyatrosu Çocuk Bölümü'nde yeni bir yorumla yeniden oynanmıştır. Üç kardeşin şanslarını denemek üzere gittikleri Hint, Çin, ve Peri Padişahı'nın ülkelerinde başlarından geçen serüvenleri ele almaktadır. Sonunda hepsi de amaçlarına kavuşacaklardır.

MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN'dan Örnekler:

Kan Portakalları

VAPURDAN inip Eminönü'ne ayak bastığı zaman Haliç'i sis basmıştı. Direklerini indirerek köprünün gözünden geçen Karadeniz yapısı hantal, büyük teknelere takıldı gözü: "Şu dünyada boyun kırmadan olmaz mı? İlle de iki büklüm mü olmak gerek?" diye aklından geçti. Sanki saygılarını sunuyordu boyasız tekne, yıllanmış, yaşlı köprüye.

. . . . . .

Sis iyice bastırmıştı. Taşıt araçlarının her türü geçiyordu köprüden. Altında, balık tutanların oluşturduğu değişik bir âlem vardı. Oltalar onarılıyor, paslı, kör bıçaklarla midyelerin ağızları açılıyor, paslı konserve kutularına balık yemi biriktiriliyordu. Düşlerinde, bir kefal, bir lüfer, birkaç izmarit, birkaç istavrit çırpınıyordu oltalarının uçlarında.

Yürüdü...

TEZGÂH başındaydı Zeynel... İşi, hep bal gibi tatlı gelirdi ona. Tatlıların tatlısı işi. Severdi işini.Kezban'ı da severdi. Meryem'i de. Meryem'i daha mı çok? Galiba... Ama Kezban olmasaydı, Meryem olur muydu?

Bu tatlı düş ne kadar sürmüştü kimbilir?

Birden arkasından dürtülünce uyandı:

— Zeynel, diyordu ustabaşı... Telefondan çağırıyorlarmış.

Koştu telefona. Bakkal'dı:

"Kezban, Meryem'i hastaneye götürdü Zeynel efendi. Pek bi yaramazlık yok. Emme biz zorladık kadını... Yoksam..."

. . . . . .

— Get hemşerim işine... Başımı derde sokma...

Aaaa. İşte Kezban değil mi o? O..O canım. Kezban . Karısı:

— Zeynel'im, diyerek atıldı kollarına.

— Nirde Meryem?

— Meryem çok hastaymış. Aniden oldu. Kan bişeyiymiş... Dilim dönmeyi.

— Eee...

— İki şişe kan bulun, gelin, gızınız yaşasın diyolar... İşte lapur.

Zeynel "lapur" denilen kâğıda baktı, baktı. Kargacık, burgacık bi yazılar.

Kan...Kan...istiyorlarmış.

Parasız kan verirler mi? Eee. Para nirde ya Zeynel? Allak bullaktı kafası... Kanı bulsan "para" diyecekler... Parayı kim verecek? Meryem için iki şişe kanı kim verir ki besbedevadan?

. . . . . .

Kan Bankası'na baş vurdu: "O kan zor bulunur, bizde hazır yok! Radyodan söylet, belki bi hayır sahibi çıkar..." dediler.

Zeynel nirde, radyo nirde?

. . . . . .

Ama, kim kime kan verirdi?Sonram o koca heriflerin rakılı kanları o uffacık çocuğun damarına ağır gelmez miydi? Bazen bi cigara isterdin de, cebinde olduğunu bildiğin en yakın arkadaşın bile bi cıgarasını esirgerdi senden... Nasıl yalvarırdı kanı çekilmiş, saz benizli, dal yapılı, sıska vardiya çavuşu Memiş'e... Fabrika kapıcısı Cafer'e. Tüberkülözü var diyorlar onun için de...

NEDEN sokaklardaydı? Neden işinin başında değildi? Kafası futbol topu gibi havayla doluydu. Herkesin yüzüne bakıyordu, kendini görmek için. İnsanın kendisini aynada gördüğü gibi. Çok denemişti bunu. İnsanlar, yüzlerine bakıldığı zaman, bir şey istenmesinden korkuyorlarmış gibi taş kesilirler, "memşane duvarı"na dönerdi suratları...

Yıllık izine çıkmıştı da "koca köy"ü dolanıyor gibiydi. Aslında hastaneden, Meyrem'den ve Kezban'ından kaçıyordu Zeynel. Acıdan, zavallılıktan, yoksulluktan, kısacası "gerçek"ten kaçıyordu.

Akşam kavuşmak üzere... Ana!.. Vışşş.. Adama bak be! Portakalları kesip kesip suyunu sıkıyor ve bağırıyor:

— Kan bunlar, kan!.

Sıktıkça şıpır şıpır kan damlıyor portakallardan. Kadir mevlâm, yumurtaya can veren mevlâm... Portakala kan veren mevlâm!..

— Ver bana oradan iki kilo...

Cepteki son yirmibeşlikler... Bir... İki...

Zeynel şimdi sokaklarda deli gibi koşuyor, büyük hastaneye uçuyor. Yolda birini kesti portakalın, sıktı: Kan damlıyor kan...

Soluğu kesildiğinde büyük hastane kapısında. Karısı Kezban sokak kapısının duvarına çömelmiş... Ağlıyor Kezban...

— Dur, ağlama Kezban... Kan portakalı aldım... Hem de iki okka... Bak, bak, nasıl damlıyor kan!

— Ama Meryem öldü babası...

— Bir bardakçık kan portakalı içmeden mi öldü? Bak portakallara... Kan damlıyor... Kan...kan!...

Birden kesekâğıdını yere vurdu Zeynel.. Üzerine çıktı, tepinmeye başladı. Portakallar çatır çatır çatlıyor, kesekâğıdından bir kan dereciği caddeye süzülüp akıyordu.

(İSTANBUL YEMİŞİ, 1980)

BİR ŞEHİRDEN KAÇIŞ

Elveda alçak gönüllü şehrim,
Ağacına, kuşuna,
Çeşmene ve parkına,
Çöpçüne ve bekçine elveda!..
Ayaklarım götürecek gövdemi sizden,
Ben yine sizinle kalacağım.
Bir sabah vakti gene çöpümü alacak,
Sungurlulu Ömer çavuş.
Düdüğünü öttürdüğü zaman Bekçi Durmuş,
En huzurlu uykulara dalacağım.
Köşe başlarında terbiyeli ağaçlar tanıyorum
Yolumun üstünde aynı hürmeti gösterirler senelerdir

Halden anlar kuşlarınsa
Bana seyahati ilham ettiler.

Bir sabah hemşehriler uyurken henüz
Ayaklarım götürecek gövdemi,
Dostlara selam bırakamadan,
Komşularla hellalaşamadan,
Sabah gazeteleri çıkmadan

Kokularını teneffüs ettiğim şehir
Ağaçlarına, kuşlarına,
Badem gözlü çocuklarına selam olsun

(VARYETE, 1949)

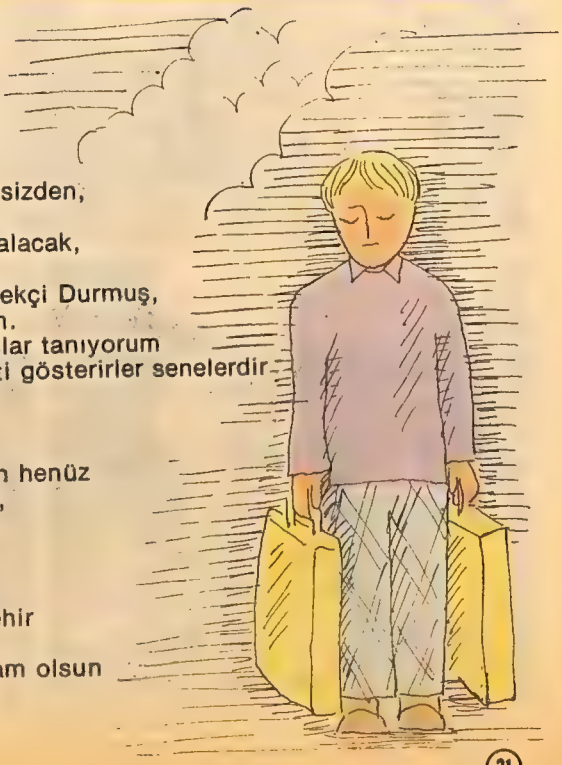

ORMANLAR KRALI ROBİN:
Editions du Lombard / Milliyet Çocuk

Selin Limon Kolonyası Geleneksel Tatil Kampanyası - 3

100 kişiye, 1 hafta... Doğayla içice.

Tatilciler hazırlanın!..

Bu yaz Marmaris Tatil Köyü'ndeyiz.

Selin limon kolonyası, sizlerden gördüğü yakın ilgiyle geleneksel tatil kampanyasını bu yıl da sürdürüyor.

1982 Kuşadası, Kuştur. 1983 Kıbrıs, Acapulco...
Ve bu yıl, 1984'de **Marmaris Tatil Köyü!**

50 çift olmak üzere 100 şanslı kişiye yine 1 hafta, yine bedava!

Hemen bir Selin satıcısına koşun, Selin'lerinizi şimdiden alın...

Yanınızda seçeceğiniz herhangi bir yakınınızla birlikte unutamayacağınız harika bir tatil sizleri bekliyor.

Selin, doğada buluşmak üzere şimdiden iyi tatiller diler.

Katılma koşulları:

- *Cam şişelerde kutu üst kapağını, içe kıvrılan kısmıyla birlikte kesin.*
- *Plastik şişelerde kapak üzerindeki lacivert "Selin" bandının tamamını çıkarın.*
- *İkisinden birini ya da daha fazla kura numarasına sahip olup, tatil şansınızı artırmak için dilediğiniz kadarını bir zarfa koyun.*
- *Adınız, Soyadınız ve açık adresinizle birlikte en geç **5 Temmuz Perşembe** günü akşamına kadar **P.K. 657 Beyoğlu İSTANBUL** adresine postalayın.*
- *Noter huzurunda yapılacak çekiliş sonrasında kazananların listesi derginizde yayınlanacaktır.*
- *Selin'in üretim, pazarlama ve reklam faaliyetlerinde görev alanlar bu ikramiyeye katılamazlar.*

selin®
LİMON KOLONYASI
Doğanın Saf Damlası...

okurdan okura

HAFTANIN ŞİİRİ

KAYIKÇI AMCA

Her gün okula giderken,
Ayrılmıyorum kayıkçı amcanın
dükkânından
Hele beyaz kayığa doyamıyorm,
Kayıkçı amca!

O beyaz kayık satılacak diye,
Ödüm kopuyor.
Satılırsa ben ne yaparım
Kayıkçı amca?

Eylem YILDIRIM

KURAKLIK

Kuraklık gelmesin,
Yağmurlar gitmesin.
Yazın olsa bile
Bir parça yağmur yağsın.

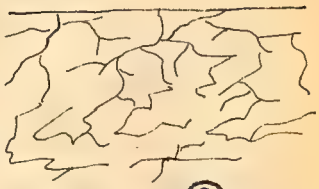

Kuraklık kötüdür,
Canlıları öldürür.
Yazın olsa bile,
Bir parça yağmur yağsın.

Murat ÇALIŞKAN

KAFESTEKİ KUŞ

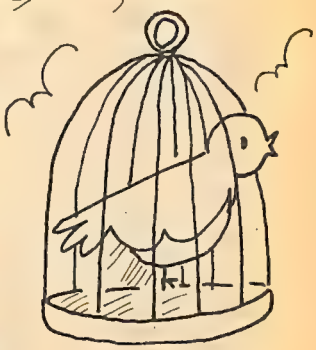

Özgür olmak istiyorum, özgür
Uçmak istiyorum, uçmak
Diğer kuşlar gibi dolaşmak
Kafesten kurtulmak istiyorum

Bırakın beni uçayım
Diğer kuşlar gibi dolaşayım
Özgürlüğe kavuşayım
Kafesten kurtulmak istiyorum.

Harika ÇİNİCİ

BAYRAM

Bugün ne neşeli çocuklar.
Hepsinde bir telaş var
Etraflarına mutlulukla
Sevgiyle, övünçle bakıyorlar
Bugün onların bayramı var.

Karanfiller, güller, papatyalar
Bugün hepsinde ayrı bir
Güzellik, ayrı bir koku var
Etraflarını en güzel şekilleriyle,
Yapraklarıyla, dallarıyla süslüyorlar
Bugün onların bayramı var.

Bugün herkes mutlu, sevinçli
Bugün herkeste aynı duygu var
Sevinçliler, mutlular, güzeller
Hem sevinmeye de hakları var
Bugün onların bayramı var.

F. TOLGA AYAN

SABIR TAŞI

Bizi aydınlatır seversin,
Çok uzak yoldan gelirsin
Ne diye göğüs gerersin,
Sabır taşı mısın öğretmenim.

Bazen bir gül olursun
Bazen bir fırtına,
Kimi sever, kızarsın
Sabır taşı mısın öğretmenim

Senden ayrılmak öyle zor ki
Verdiğin emekleri düşünürüz de...
Bizi yarının büyükleri yetiştirdiniz
Minnettarız sizlere.

Hülya ONATLI

Turgay KARAKUŞ

FIKRA

İŞKENCENİN BÖYLESİ

Hâkim, boşanmak isteyen kadına sebebini sordu.

— Mânevî işkence ediyor efendim...

— Meselâ ne yapıyor?

— Doğum günümde pastadaki mumları söndürmeye yardım etmek istedi, kabul etmem üzerine yan odaya geçip vantilâtörü getirdi!...

ÖLÜMSÜZ AŞK!

Adam, arkadaşına:

— Eee, dedi, onbeş gün sonra karım, Cote d'Azur'dan dönüyor.

— Bayağı özledin demek, diye cevap verdi arkadaşı. Ne kadar oldu gideli?

— Yarın sabah gidiyor!.

CİVCİVLER

Bir gün tavuk gıt gıtladı
Kümese yumurta yumurtladı
Tam 21 gün altında sakladı
Saat geldi
Yumurta çatladı.
Küçük küçük civcivler
Bağırmaya başladı.

Emine GÜVEN

ÇİÇEKLERİM

Çiçeklerim var bahçemde,
Gülümsüyor yüzüme,
Rengi aldan kırmızı,
Var yeşilden yaprağı.

Rengi ve kokusuyla,
Severim
Severim çiçekleri.
Çiçeklerim olmasa,
Dünya cehennem bana.

Pelin TUNCAY

Gürsel İLERİ

MEKTUP ARKADAŞI

SAMET YANIK: 12 yaşındayım. Özel zevklerim arasında spor yapmak, müzik dinlemek ve kitap okumak gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Sanayi Mah. Sultan Selim Cad. Bayraktar Sok. No. 31 Levent İSTANBUL:

GÜLŞEN BALCI: 13 yaşındayım ve orta ikiye gidiyorum. Özel zevklerim müzik dinlemek, kitap okumak, kart koleksiyonu yapmaktır. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Yeni Mah. Çarşı Cad. No. 33 Yenice/ÇANAKKALE.

BİRSEN BAHÇIVAN: 14 yaşında ortaokul üçüncü sınıf öğrencisiyim. Kendi yaşıtımlarla yazışmak istiyorum. Adres: Hacıyusuf Mah. Santral Cad. Şirinevler Ap. No. 40/11 BANDIRMA.

ŞAVAŞ TEKİNAY: 13 yaşındayım, orta ikinci sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim futbol oynamak, masa tenisi oynamak müzik dinlemek, dergi okumaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için İsmet Paşa Mah. Eser Sok. No. 24/1 Elmadag/ANKARA.

NURETTİN KUMRU: 15 yaşındayım. Ortaokul üçüncü sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim kitap okumak, sinemaya gitmek müzik dinlemek, resim yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Sümer İlköğretim Okulu Sınıf: 8/C No. 894 Nazilli/AYDIN.

Ş. DENİZ ALSAN: 12 yaşında orta birinci sınıf öğrencisiyim. Boş zamanlarımı mandolin ve flüt çalarak, şiir yazarak müzik dinleyerek ve kolleksiyon yaparak geçiririm. Yaşıtlarımla yazışmak için 154. Sok. No. 6/15 Bornova/İZMİR.

GÜZİN OKÇAY: 13 yaşında orta ikinci sınıf öğrencisiyim. Özel zevklerim pul, peçete ve ansiklopedi kolleksiyonu yapmak ve kendi çapımda yabancı dil öğrenmektir. Yaşıtlarımla yazışmak için No. 49/2 Fatih/İSTANBUL.

FUNDA KENANOĞLU: 14 yaşında orta son sınıf öğrencisiyim. Özel zevklerim arasında kitap okumak ve kartpostal biriktirmek başta gelir. Ayrıca sinemaya gitmeyi ve müzik dinlemeyi de severim. Yaşıtım olan arkadaşlarla yazışmak için Kavaklık Mah. Mehmet Tahtacı Sok. Yeşilsala Apt. No. 13/10 GAZİANTEP.

FATİH KALIN: 12 yaşındayım. Özel zevklerim spor yapmak müzik dinlemek, televizyon izlemektir. Yaşıtlarımla yazışmak için Sultan Melik Mah. Hurşit Bey Sok. No. 36 ERZURUM.

GÜRSEL YILDIZ: 12 yaşındayım. Özel zevklerim pul ve kart kolleksiyonu yapmak ve İngilizce çalışmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için Tebrizkapı Cad. Narmanlı Mah. Yüzbaşı Sok. No. 12 ERZURUM.

DERYA GÖLÜM: 13 yaşındayım. Özel zevklerim sinemaya gitmek, şiir yazmak, pul, kart ve para kolleksiyonları yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için P.K. 12 eliyle ERZURUM.

ÖYKÜ

HAYVAN SEVGİSİ

Ali hayvanları çok severdi. Bunun için ailesine çoğu zamanlar darılırdı. Birgün sokakta dolaşırken bir kedi gördü. Onu eline aldı. Sanki donmuştu. Bir an onu eve götürmeyi düşündü. Fakat anne ve babası ona çok kızacaklardı. Ama sonra babasının söylediklerine aldırış etmeden onu eve götürdü. Eve girdiğinde annesi mutfaktaydı. Hemen kediyi kendi odasına götürdü. Ama kediyi nasıl saklayabilecekti. O anda annesi odaya girdi. Çok şaşırdı. Ali annesine çok yalvardı. Annesi Ali'nin yalvarmalarına dayanamayarak kabul etti. Kediyi yıkadılar. Sonra ona güzel bir yuva yaptılar.

Akşama babası eve geldi. Annesi durumu anlattı. Babası bu duruma çok kızdı. Ali'nin bu hayvan sevgisinin başına dert olabileceğini belirtti. Aradan birkaç ay geçti. Günler geçtikçe de kedinin ona sevgisi artıyordu. Birgün karşı arsada bir kediyi tekmeleyince Ali'nin elini tırmalayarak kaçtı. Ali'yi hastaneye götürdüler. Kedinin kuduz olduğu meydana çıktı. Ali iyileşene kadar birçok kuduz iğnesi yedi. Ali eve döndüğünde babasından özür diledi. Babası Ali'yi bağışladı. Ali aldığı bu dersi unutmamaya söz verdi. Ondan sonra da verdiği sözü tuttu.

Ergin KALENDER

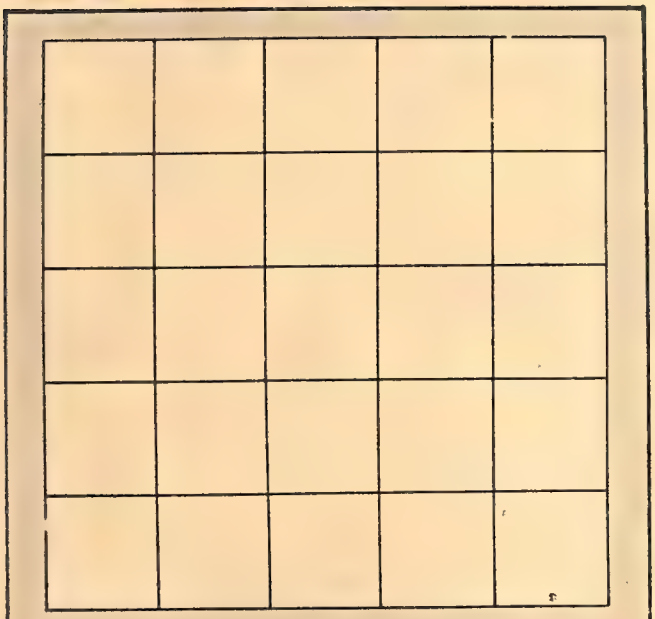

PİRAMİT: Karelere bölünmüş dörtgenden iki grup parçayı kesip başka yerlere ekliyerek bir piramit elde edebilir misiniz?

YANLIŞLIK: Resimdeki yanlışlığı bulabilir misiniz?

İTFAİYE: Suyun en çabuk hangi uçtan akacağını bulabilir misiniz?

GEÇEN SAYININ YANITLARI

GEMİ:

7 FARK: 1. Soldaki adamın ceketinin yakası, 2. Ağacın dalı. 3. Bahçe çiti. 4. Bahçe duvarındaki çizgi. 5. El arabasının sol tekerleği. 6. Kapıdaki çizgi. 7. El arabasındaki musluk.

UÇAK: Uçağın kaza geçirmeden uçabilmesi için 3 nolu yolu seçmesi gerekiyor.

ORTAK ŞEKİLLER: A-F ye kabak, F-B ye bıçak, B-G ye tabanca, G-D ye çiçekler, D-E ye çorap, E-H ye kuş, H-C ye şemsiye.

KARE BULMACA: Soldan sağa: 1. Güntekin 2— Ev, Atama 3— Leh, Az 4— İyilik 5— Bikini 6— Okan, Mi 7— Alay 8— Endişe. Yukarıdan aşağıya: 1— Gelibolu 2— Üveyik 3— Hikâye 4— İt , liN 5— Etkin, Ad 6— Ka , Ki, Li 7— İma, maS 8— Nazimiye.

MANTIK: (?)işaretli yere 6 3 5 2 yazılması gerekir.

KAZANACAK : Sol taraf kazanır.

BOND: 25+19+6=50

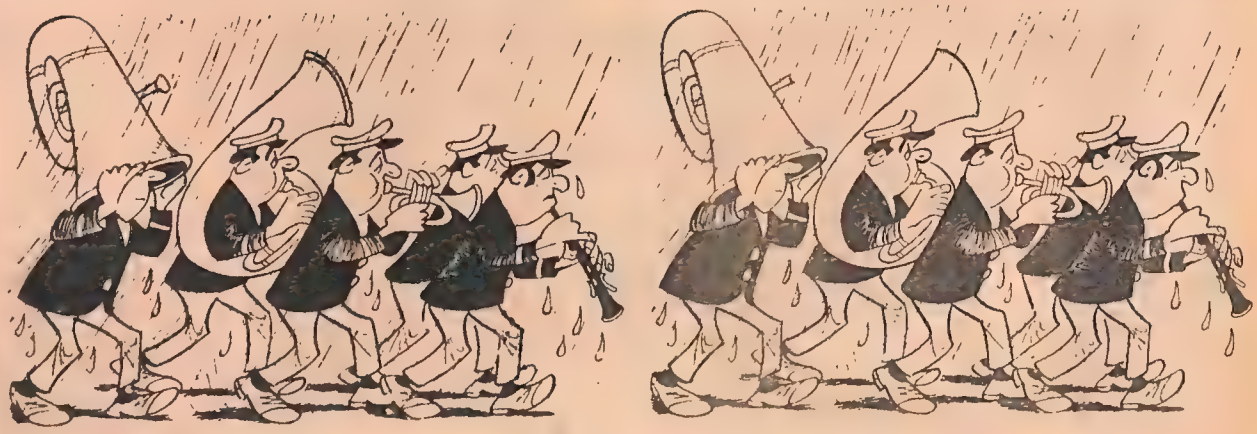

7 FARK: Yukarıda birbirinin eşi gibi görülen iki resim arasında tam yedi fark vardır. Onları bulabilir misiniz?

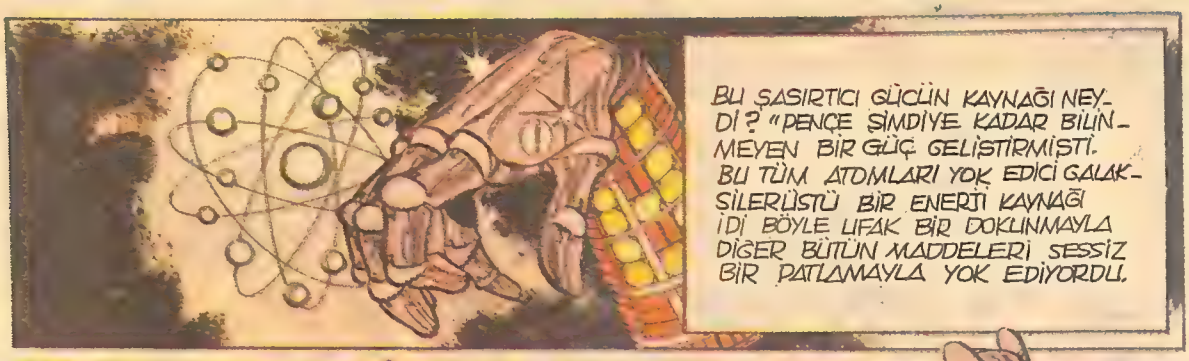

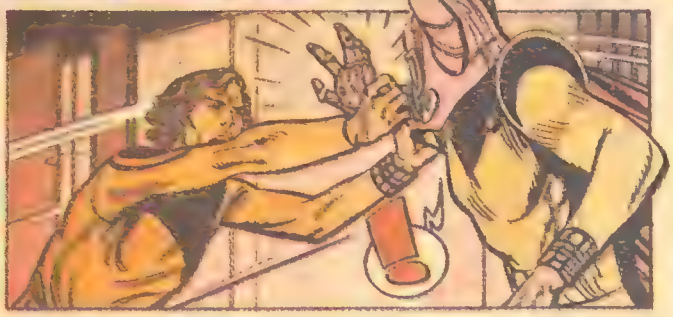

AMA BRUNO "PENÇE"NİN HAYRET DOLU BAKIŞLARIYLA. İLERİ ATILDI. ONUN EN KORKUNÇ SİLÂHI OLAN ELİNİ HAVADA YAKALADI...

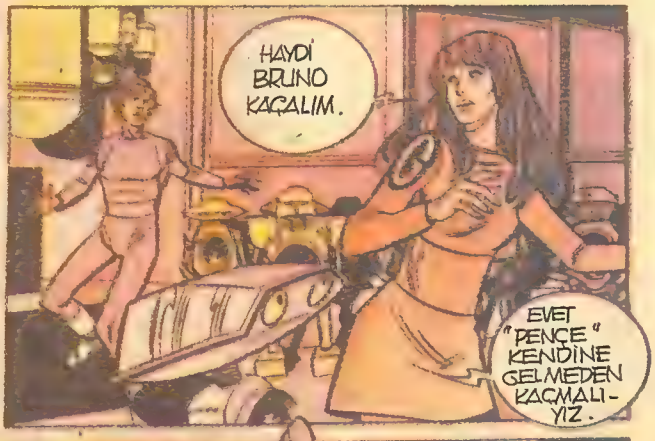

FISTIK DAHA FAZLA ISRAR EDEMEDİ... DİĞER ROBOTLAR ÇOK YAKINDAYDILAR.

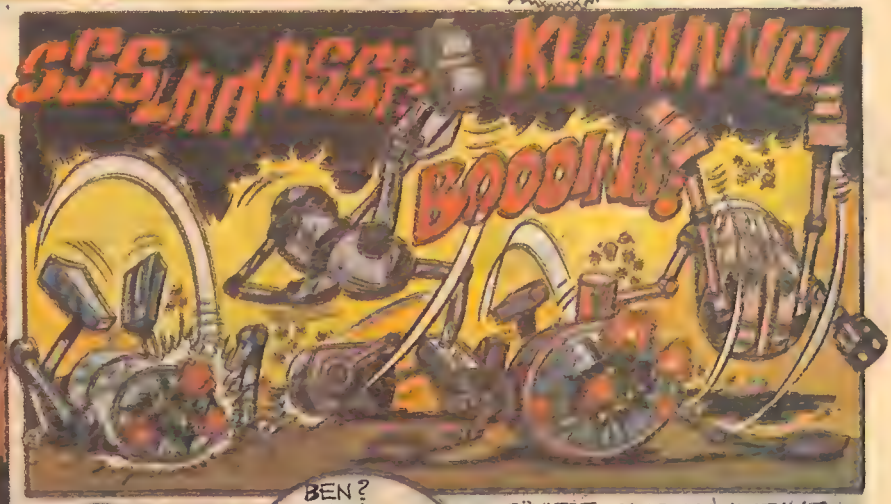

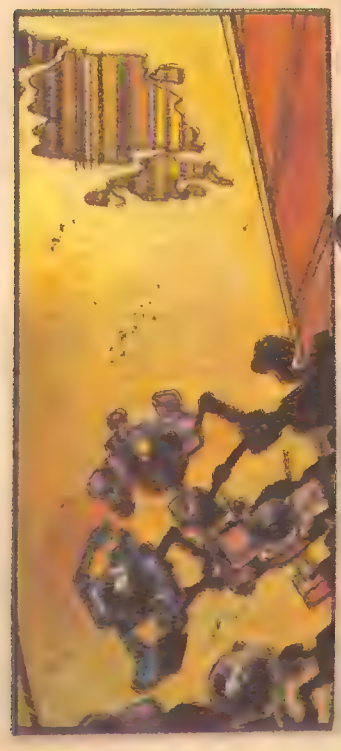

BÖYLECE KAHRAMANLARIMIZ SAHTE TEMİZLİK ARACINA KADAR GELEBİLDİLER...

VE AZ SONRA...

KURTULDUK!

BU KEZ, PENÇE YENİLGİSİNİ KABUL ETMEK ZORUNDAYDI...

MİREİA YAVRUM! ÇOK MUTLUYUM!

BÜYÜKBABA BENİM! PENÇEYİ YENMEYİ BAŞARDIK.

BURASI THOR VONDAAR, KORSANLARIN UZAY ARACININ BULUNDUĞU NOKTAYI BANA BİLDİREBİLİR MİSİNİZ?

BUNU FISTIK VEREBİLİR.

ELBETTE!

GÖRÜLÜYORSUN YA! ÖNEMLİ BİR ŞEY OLDUĞUNDA HEP BANA BAŞ VURUYORLAR.

PÜFF! KES SESİNİ, YOKSA DEPONDA KALAN TÜM YAĞI BOŞALTIRIM.

FISTIĞIN VERDİĞİ BİLGİLERE DAYANARAK BALMUNG'TAN BİR SAVAŞ GEMİSİ DÜŞMANA DOĞRU YÖNELDİ.....

SATÜRN'ÜN HALKALARI ARASINA GİZLENMEK ÇOK KURNAZCA BİR FİKİR. AMA SAVAŞ GEMİMİZ ONUN İŞİNİ BİTİRİR.

HIMMM.. EĞER BULUNDUĞU YERDEN HAREKET ETMEMİŞSE..

KUMANDAN VONDAAR HAKSIZ DEĞİLDİ. "PENÇE" GİZLİCE KAÇMIŞTI. VE BİLİNMEYEN BİR YÖNE GİDİYORDU...

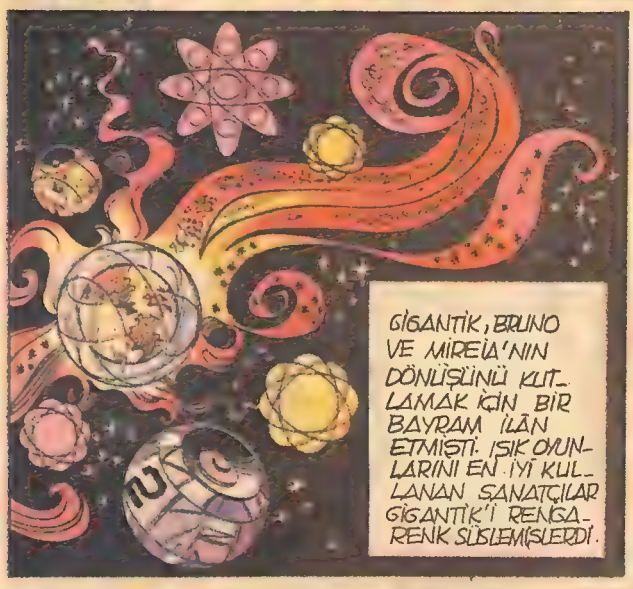

HERKES, UZAY KORSANI PENÇE'NİN KÖTÜ PLÂNLARINA ENGEL OLARAK, GİGANTİK HALKINI BİR FELÂKETE SÜRÜKLEMESİNİ ÖNLEYEN KAHRAMANLARI KARŞILAMAYA GELMİŞTİ.

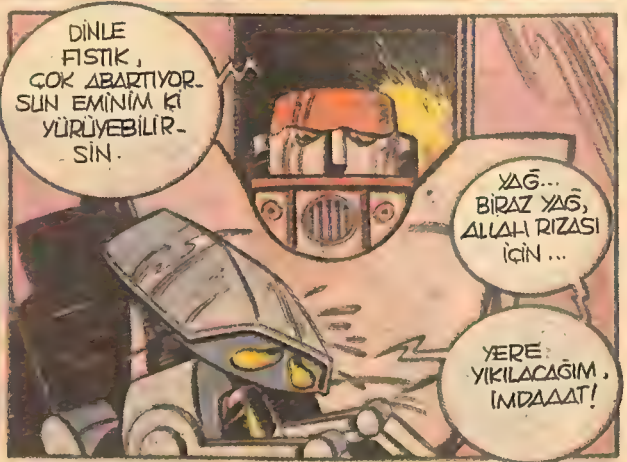

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

AYRILIK

KÖY ağası, at yelesinden gözlerini kaydırıyor ardından, ayaklarına dikenler batıyormuş gibi, atlaya sıçraya koşarayak yürüyen Eşref ile Mümin'i süzüyordu.

"Besleme almanın da bir zevki varmış!" diyesi geldi. Demedi, diyemedi. İnadına, atını tekmeleyip daha da hızlandırdı.

Köy Deresi'nden o yana vardıklarında, karşılarında birkaç köy çocuğu belirmişti. Kendilerini karşılamaya çıkan çocuğun herbirinde Mümin için birer armağan vardı: Uçurtma, sapan, kaval, düdük...

Bir iyice yanaştıklarında, ilki adımlandı, Mümin'i kucakladı.

— Bizi unutma, Mümin! dedi. Elindeki sapanı uzattı.

İkincisini de aynı sıcaklıkla kucakladı Mümin.

— Bizi gönlünden çıkarma, emi? dedi ve elindeki kavalı verdi.

— Al, senin olsun!

Bütün çocuklar armağan verdiler, sevgiyle kucakladılar. Babalık duyguları yaratmıştı bu sahneler.

Mümin de, konuşarak değil, derin bir sessizliğe gömülürcesine bütün çocuklar üzerinde acı acı göz gezdirdi. Ağlamamak için kendini zor tutabiliyordu...

Ağanın hizmetçisi Eşref, çocuğa yanaştı:

— Armağanları bana ver, Mümin! dedi. Onları torbama yerleştireyim de öyle gidelim!

Mümin, ellerindeki armağanları babasına verdikten sonra arkadaşlarını kucaklamaya başladı. Eşref de armağanları keçi derisinden yapılmış torbasına özenle yerleştirdi.

Kucaklaştıkça sesli ağlamaya başlayan çocukların yanlarına atıyla yanaştı Köy ağası;

— Ağlamanın ne gereği var ki, ciğerpare çocuklarım biz yine de zaman zaman buralara uğrayacağız nasılsa. Gözyaşı istemez... dedi.

Demesiyle birlikte bu sahneleri fazla görmemek için az ileriye sürdü atını Ali Ağa.

Çok sonra Eşref'le Mümin de ardından yürüdüler. Eşref, gözlerini Mümin'de gezdiriyor, ama başını dönüp köy çocuklarını görmemeye özen gösteriyordu. Mümin ise, birkaç a-

"Bizi unutma, Müminnn..."
"Buralara da uğramayı unutmaaaa..."

dım yürüyor, sonra durup başını çocuklardan yana döndürüyor, elini sallıyor, bir yandan da yaşlarını siliyordu.

— Bizi unutma, Müminnn...

— Buralara da uğramayı unutmaaaa... diyen çocukların sesleri ahenkleşiyor, Koyak'ın bin yıllık taşlarına çarpıp ortalığa yayılıyordu.

Mümin'in altı yıl yaşadığı Alikoç Köyü'nün Kurtboğuldu Tepesi'ne

Devamı 32. sayfada

Baştarafı 31. sayfada

dek koşarak uğurladı köy çocukları yolcuları.

Mümin'in boğazı düğümlenmiş, boydaşlarına bir kez olsun bile,

— Döner gelirim! diyememişti.

Kurtboğuldu Tepesi'nde ikindi suları usul usul renkleniyordu...

ALİ AĞA'NIN EVİNDE

ALİ AĞA, Mümin'i evlâtlık (besleme) almıştı.

Kurtuluş Savaşı döneminde, Plâçkoviça Dağı eteklerinde anababasını düşmanlar öldürmüşlerdi. Mümin, bir yaşındaydı o zaman. Olupbiteni bilemezdi. Hatta, annesinin kucağından alındığı gibi, bir düşman askeri tarafından bir hendeğe salınıverdiğine, adamın annesini tüfeğindeki süngüsüyle delik deşik ettiğine akıl erdiremezdi.

Mümin, Plâçkoviça Dağı'nda kanlı savaşın yürütüldüğü dönemde, hendek içinde bir savaşçı tarafından bulunmuş, yoksul dayısına teslim edilmişti.

Yoksulluğundan olacak, çocuğun dayısı, Ali Ağa'nın ısrarı üzere Mümin'i besleme vermek zorunda kalmıştı.

Memişli Köyü'nde doğdukları şu anda bile, küçük Mümin altı yıl eğlendiği, el-ayak olup büyüdüğü Alikoç Köyü'nü, köy tepelerini, boydaşlarını, onlarla oynadığı oyunları aklından geçiriyordu.

Baktı ki, Ali Ağa, atıyla epey uzaklaşmış; bunu fırsat bilerek iyi yürekli, yüzü traşlı, fincan, kara gözlü Eşref'e yanaştı.

— Memişli iyi bir köy müdür, amca? diye sordu.

Eşref, soluklandı, adımlarını yavaşlattı, sağ avucunu da ağzına götürüp siper etti, konuşacaklarını ağanın duymamasına özen gösterdi:

— Güzeldir ya, çok güzeldir! dedi. Büyüktür de. Tepeleri, pınarları, bahçeleri çoktur. Hele çocukları... onları bir görmelisin...

— Beni sevebilecekler mi acaba? diye sordu Mümin.

Babalığın fincan kara gözleri daha bir açıldı,

— Severler, meraklanma!

SÜRECEK

CİMCİME
G. Nidasion / ONK / Milliyet Çocuk

ALASKA'DA ALTI AY GECE ALTI AY GÜNDÜZ OLDUĞU İÇİN OKULLAR ALTI AY SÜRER Mİ DERSİNİZ?
YA BİR AFRİKA ÜLKESİ OLAN ANGOLA'DA?
BURADAKİ ÇOCUKLAR, DÜNYA ÇOCUKLARINA YETİŞMEK İÇİN GECE GÜNDÜZ ÇALIŞIYORLARDIR, KİMBİLİR...
AMA HERHALDE YÜZYIL ÖNCE KİMSE OKULA GİTMİYORDU. O ÇAĞDA YAŞAMAK ÇOK SIKICIYDI, BELKİ DE...
NEDEN O?
NEDEN O ÇAĞDA YAŞAMAK SIKICI OLSUN?
ESKİ ÇAĞLARDA ÇOCUKLAR HİÇ OKULA GİTMİYORLAR, BELKİ DE ÇOK CANLARI SIKILIYORDU...
CANLARININ SIKILDIĞINI SANMAM. BELKİ OKULA GİTMİYORLARDI AMA SEKİZ YAŞINDA ASKERE ALINIP KIŞLADA EĞİTİM YAPIYORLARDI...
SAHİ Mİ? AMA BUNUN DA İLGİNÇ YANLARI OLMALI, DEĞİL Mİ?
AMA BU SENİN SÖZETTİĞİN ROMA ÇAĞI, DEĞİL Mİ?
EVET AMA ROMA ÇAĞI'NDA DA ÇOCUKLAR OKULA GİDİYORLAR VE KAFALARINA VURULA VURULA LATİNCE ÖĞRENİYORLARDI.

AMA ONLAR HEM SPOR, HEM KÜLTÜR DERSLERİ ALIP SÜPER ÇOCUK OLMAYA ÇALIŞIYORDU. KEŞKE BEN DE ÖYLE OLSAYDIM...
SEN SÜPERMEN DEĞİL, OLSA OLSA ONUN ÇIRAĞI OLABİLİRSİN.
UÇMAYI ÖĞRENDİKTEN SONRA TARZAN'IN KIZI BİLE OLURUM, AKILLI...
AMA ORMANDA OKUL YOK!..
AMA ORMANDAN ALINACAK DERSLER VARDIR... ÖRNEĞİN LEOPARLAR CEYLANLARI AVLAMAYI, CEYLANLAR DA ONLARDAN KAÇMAYI ÖĞRENİRLER...
AMA ÇEVREMİZDEKİ KUŞLAR DA UÇMAYI, KEDİLER İSE FARE AVLAMAYI ÖĞRENMİYORLAR MI?
ÖĞLEYSE GÜNLÜK HAYAT BİR OKUL SAYILMAZ MI?
KESİNLİKLE EVET.

ÇOK İLGİNÇ!
BAK MIYMIY GELİYOR!
HEY ÇOCUKLAR!
YENİ OYUNCAYIMI GÖYDÜNÜZ MÜ?
HERSİ BİYBİYİYLE BİY ÖYNEK!
BUNLAR NE? LASTİK SİLGİ Mİ?
EVET. DÖNDÜYMA, YIYDIZ, TOP BİÇİMİNDE SİYGİLEY...
YA PEMBE JİMYASTİK EŞOFMANIMI NASIY BUYDUNUZ? ANNEM BEŞBİN LİYA VEYİP AYDI...
HEMEN EVE GİDİYORUM...
ANNE! GEÇEN YILKİ ÇANTAMI GÖRDÜN MÜ?
PARAM PARÇA!
RENKLİ KALEMLERİN BİTMİŞ...
ÇORAPLARIM DELİK!
AYAKKABILARIM SIKIYOR!
DEFTERİM KALMADI
JİMNASTİK EŞOFMANIM YIRTIK!
ÖNLÜĞÜM DARALMIŞ!..
OLAMAZ!
BÖYLECE OKULSUZ GEÇEN BİR CUMARTESİ GÜNÜNÜ ALIŞVERİŞLE DEĞERLENDİRİP SIKINTIDAN KURTULDUM, İYİ Mİ?
ŞIK giyim

OPAL NEDİR?

Bellibaşlı değerli taşlar arasında yer alan opal, sulu silisyum dioksit bileşimli bir mineraldir. Saf opal, renksiz, beyaz ya da gridir. Çeşitli maddelerin birleşimiyle değişik renkler alabilir.

Bazı çeşitleri süs taşı da olarak kullanılan opaller, kuyumcuların en gözde taşları arasındadır. Opalden yapılmış kolyeler, yüzükler, broşlar ya da süs takıları, bir çok kişi tarafından kullanılmaktadır.

Avustralya'nın Opal Merkezi

COOBER PEDY

SIRTIMIZI soğuk kış rüzgârına verip, kırmızı, çakıl taşlı yere diz çöktük. "Şimdi dikkatle beyaz bölümleri ara," dedi opal araştırmacısı Danny Serdar.

Güney Avustralya'daki Coober Pedy'den yirmi mil kadar uzaklaşmıştık. Buldozerleri, jenaratörleri ve tünel açma makineleriyle, yüzlerce opal kazısını geride bırakmıştık. Şimdi önümüzde sonsuz bir plato uzanıyordu.

"Avustralya'nın ortası dışında, opal aranmadık yer kalmadı" dedi Danny. Coober Pedy, dünyanın en zengin opal tarlası. Güney Avustralya'nın çölünde, tam 43 ülkeden gelen madenciler opal arıyorlar. Danny, opalin önce kurumuş nehir yataklarında arandığını açıkladı. Toprak yüzündeki opal bulunduğu zaman, derinlemesine tüneller açılıyormuş,

Danny, ayağa kalktı, bana pembe mavi pırıltılar saçan beyaz bir taş uzattı. Elimdeki taşa bakakaldım. Toprağın üstündeki bir sürü irili ufaklı opal vardı. Zamana ve rüzgâra aldırmadan, bütün sabah opal aradık. Böylece Avustralya'nın en ünlü ve değerli taşıyla onu arayanları tanımış oldum.

Havadan bakınca, Cooper Pery'nin toprak yığınları, bir halının üzerine yayılmış kül birikintilerine benziyor. Kasaba sakinleri metal kulübelerde yaşıyorlar. Anacadde dışındaki ara yollar inanılmayacak kadar pisti. Kasaba bir banka, süpermarket, moteller, her türlü gereksinmenin satıldığı büyük iki dükkândan ibaretti. Kasabada vahşi otlar dışında hiçbir şey büyümüyor. Yüzüme konan sineklerden son derece rahatsız oldum.

"Bizim asıl zenginliğimiz yeraltında," dedi bir kasabalı. "Gördüğünüz teneke yapılar geçici. Hava çok sıcak olduğu için, asıl kasabalılar yeraltında yaşarlar." O gün Danny Serdar'ın yeraltındaki lüks, yüzme havuzlu evini gezdim, şaşırdım. Odalar duvardan duvara halı kaplıydı, şarap mahzeni bile vardı. Coober Pedy'den bir yılda çıkartılan opalin değerini sordum. 55 milyon dolar, yanıtını aldım.

Madenciler, bana opal aramanın ve bulmanın çok çalışmayı ve şansı gerektirdiğini anlattılar. Opal madenciliği, gümüş ya da altına hiç benzemiyormuş. Çünkü altın tozu çok değerli olmasına karşın, opal tozlarının hiçbir değeri yokmuş,

Coober Pedy'nin toprak üstündeki halini gördükten sonra, bir de yeraltını gezmeye karar verdim. David, Trevor ve Owen adlı madencilerle birlikte yola çıktık. Opal kuyularına ineceğiz. Bana bir miğfer verdiler.

Devamı 38. sayfada

Başlarafı 37. sayfada

Kuyunun başına gelince, matkap ve hava kompresörünü çalıştırdılar. Birlikte çelik bir merdivenle aşağı indik. Her yer, talk pudrasına benzer bir tozla kaplıydı. Nefes almakta önceleri güçlük çektim. Trevor, basınçlı havayla çalışan bir kaya delgisiyle çalışmaya koyuldu. Beyaz killi taşları kazımaya başladı. Az sonra saçları ve kaşları bembeyaz tozla kaplanmıştı. David ve Owen, ellerindeki küçük kazmaları kullanıyorlardı. O-

"Dünyadaki en değerli opal bu yörelerden çıkartılıyor, ışığa tutunca, taşın saydam olduğunu göreceksin..."

wen'in kazması bir şeye çarpınca, herkes sustu. Porselen tabağın kırılma sesine benzer bir sesti bu. Trevor, gülümseyerek kayalardan yontarak çıkarttığı opali bana uzattı. Öğlene doğru, üç arkadaşın torbaları pırıl pırıl taşlarla dolmuştu.

"Dünyadaki en değerli opal bu yörelerden çıkartılıyor," diye açıkladı David. "Işığa tutunca, taşın saydam olduğunu göreceksin." Kesildikten sonra bu opaller Japonya ve Amerika'ya gönderilip, üç katı bir fiyatla satılacak. Bu opaller silis parçacıklarını içeren yeraltı sularının kayalar arasındaki çatlaklara yerleşmesi sonucunda, milyonlarca yıl önce oluşmuş sular buharlaştıkça, parçacıklar birbirlerine kaynamış. Silisin çevresinde eğim yapan ışık, opaldeki pırıltı ve renkleri oluşturmuş.

Coober Pedy, benim kasabada kaldığım sürece, en şanslı günlerini yaşıyordu. Alışılmışın dışında bol yağmur yağdı. Çöl çiçeklere bürünmüştü. Madenci dostlarımla birlikte, piknik sepetlerini doldurup, bebekleri bile yanımıza alarak 35 mil ötedeki Mickey Bataklığına gittik.

Lavanta çiçekleriyle kaplı tepeleri geçtikten sonra, piknik yapacağımız yere geldik. Bir kuyunun içi kömürle doldurulmuştu. Aliminyum folyoya sardığımız hindiyi bu kömürlerin üzerine koyup, kuyuya daha fazla kömür doldurduk. Hindinin pişmesini beklerken, açlığımızı gidermek için patates, salata ve ızgara sosis yedik. Madenciler şarap ya da bira içtiler. Hindi çok iyi pişmişti. Yemek bittikten sonra, arkamıza yaslanarak tatlılarımızı yerken, sineklerin bile bize dokunmaya gönülleri razı olmadı.

"Kahrolası bir yer bu çöl," dedi Trevor.

"Evet," diye onayladı David. "Cehennem gibi. Ama yine de evimiz işte."

Hoşmemiş

UYKUCU KENT

Yapım ● İlhan Ökkeş

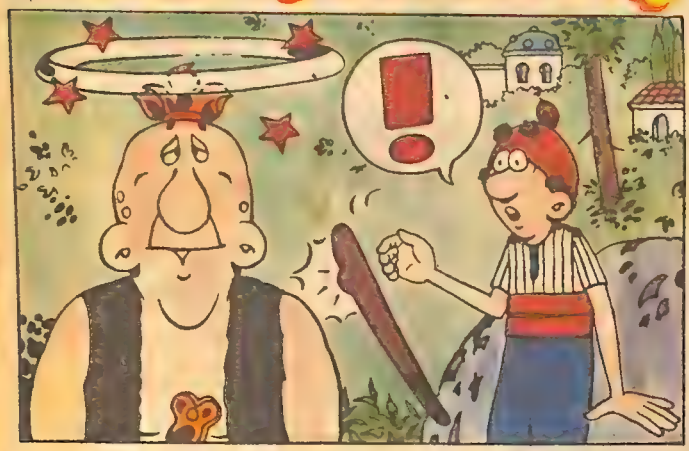

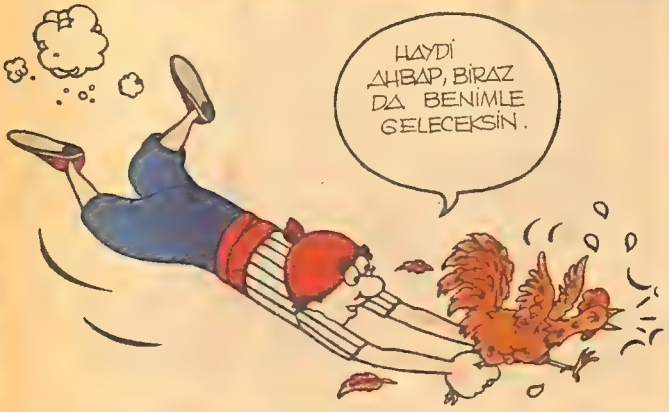

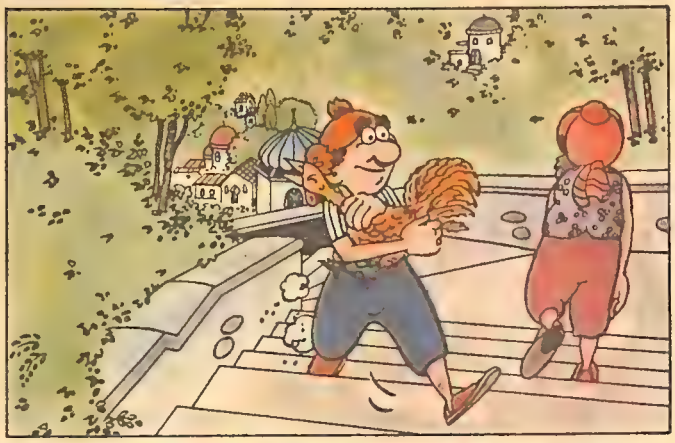

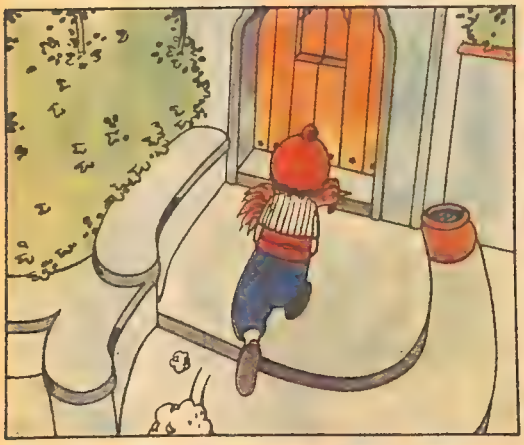

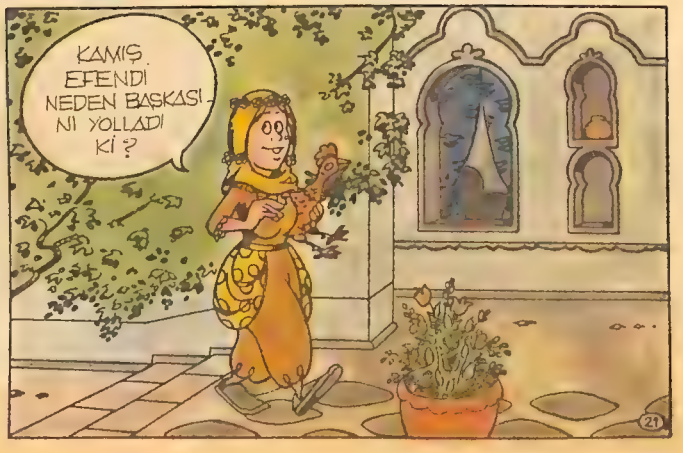

HOROZLU MEMİŞ DİYE BİRİ GETİRDİ. ALTINLARI DA DEVE YAPACAK-MIŞ.
OLUR MU HİÇ ÖYLE ŞEY?
NE KOMİK! KAMIŞ'A KİM DEVE YAPABİLİR Kİ... ŞAKA YAPIYORDUR. İSTEDİKLE-RİNİ VER GİTSİN
EŞEĞE DE BİRAZ YEM VERİN.
PEKİ OLUR. İŞTE ALTIN-LAR DA HAZIR. BUYURUN.
NEREDE KALDI BU ADAM? ŞİMDİYE...
YEMEK VAKTİ GEÇİYOR YA KAMIŞ. İŞLER MAFİŞ.
YOOO, HAYIR! ŞİMDİ GİDİP BAKARIM.
YA VALLAH, ÇABUK GELİR İNŞALLAH.
HEM ŞİMDİ YOLLARIM, MERAKLAN-MAYIN.
ŞU TERSLİĞE BAK. HEM DE EN BÜYÜK İŞİMDE.
... İŞTE BÖYLECE ALTINLARI DA MEMİŞ'E VERDİK.
NÉE, MEMİŞ Mİ! LİSTELİK ALTIN-LARI DA... MAHVOLDUM!
22

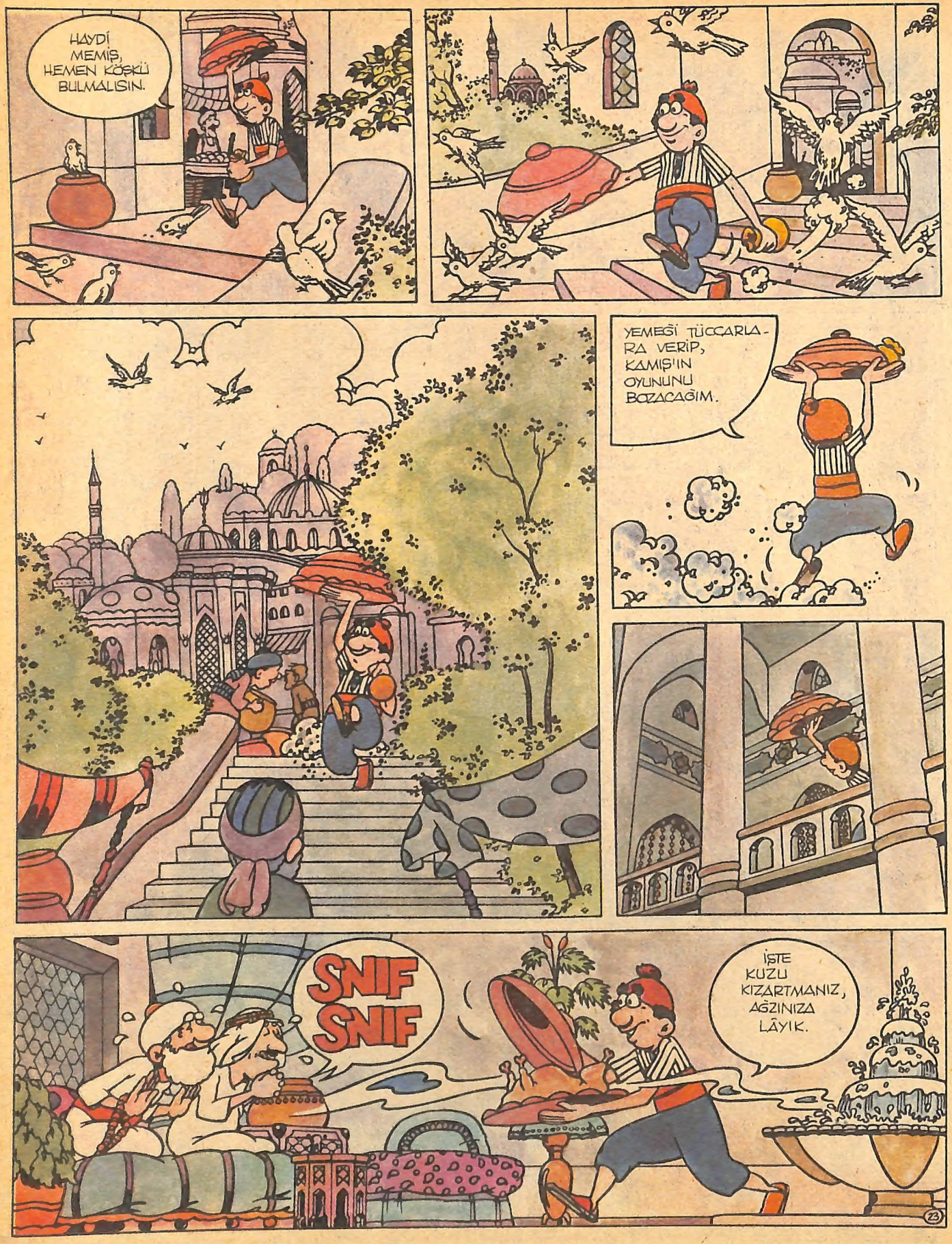
HAYDİ MEMİŞ, HEMEN KÖŞKÜ BULMALISIN.
YEMEĞİ TÜCCARLARA VERİP, KAMIŞ'IN OYUNUNU BOZACAĞIM.
SNIF SNIF
İŞTE KUZU KIZARTMANIZ, AĞZINIZA LÂYIK.
23

KAMIŞ NE YAMANMIŞ. KUZU HEMEN GELDİ MAŞALLAH.
KAMIŞ'IN HESABINI BANA ÖDEYEBİLİRSİNİZ. DEVE YAPACAĞIM DA...
DEVE Mİ DEDİN? DEVE AŞAĞIDA MALLARLA YÜKLÜ, AL GÖTÜR YALLAH.
BU DA HESAPLAŞMA PUSULAM, GELİNCE KAMIŞ'A VERİRSİNİZ.
HEMEN KÖŞKE YETİŞMELİYİM. YOKSA...
YEMEKLER ÇOK HOŞTU VALLAH. MALLARI VERDİK GİTTİ YALLAH.
İŞTE HESAP PUSULASI DA BURADA.
Hoşmamışım kaz gibiyim Türlü, türlü söz sahibiyim. Küçük oyunum bu, Büyük oyunum geride.
MAHVOLDUM! MAHVOLDUM! BEN MAHVOLDUM!
24

Cin gibiler!
Tanışın CinCin takımıyla...

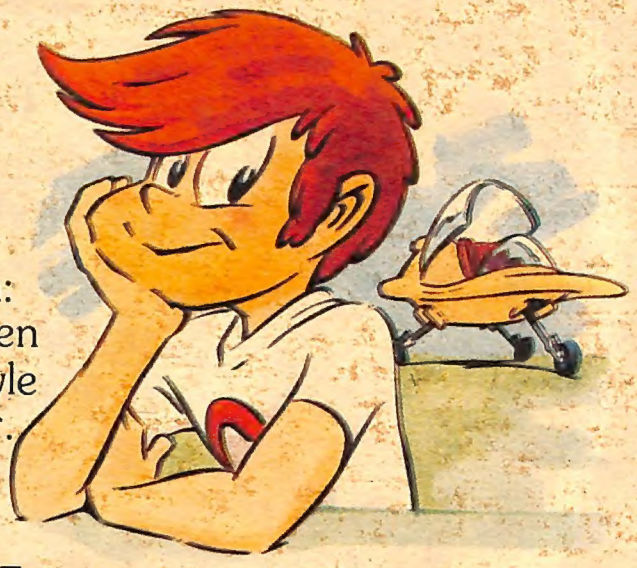

İşte CinCin:
Cin gibidir. Serüvenden serüvene koşar, uzay gemisiyle bütün engelleri aşar.

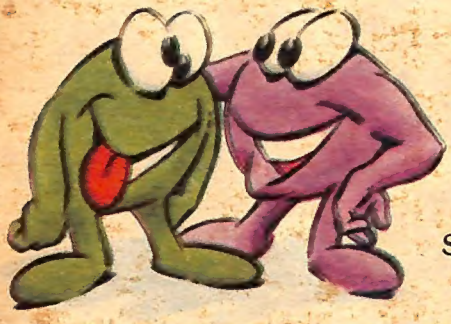

Zaga-Zuga:
Uzaydan geldiler. Her kalıba rahatlıkla girerler. CinCin çiğnemeye, bir de serüvene pek meraklılar.

Mine:
CinCin'in bir numaralı hayranı. Mahalleden arkadaşı... Nerede CinCin, orada Mine!

Ve... Tonguç:
Takımın en ufağı. Biraz geç anlar, CinCin de saçını başını yolar!

Haydi çocuklar CinCin'e!..
Hem balonunu şişirin, keyifle çiğneyin.
Hem serüvenden serüvene koşun, eğlenin.

DANDY

CinCin®

DANDY

Karikatürlü, Balonlu Çiklet

Tasarrufun
yönlendirilmesinde gösterilen
özen, ciddiyet ve istikrarla,
tam yetmişbir yıldır
tasarruf sahiplerinin
değişmeyen simgesi...
güvencesi.

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
"İKİNCİ ADRESİNİZ"